

ΕΣΤΙΑ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΑΔΩΝΙΣ ΚΥΡΟΥ (1898-1918)

ΑΧ. ΚΑΙ Κ. ΚΥΡΟΥ (Διεύθυνσις)

ΑΘΗΝΑΙ - ΑΡΙΘ. 6

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ 7

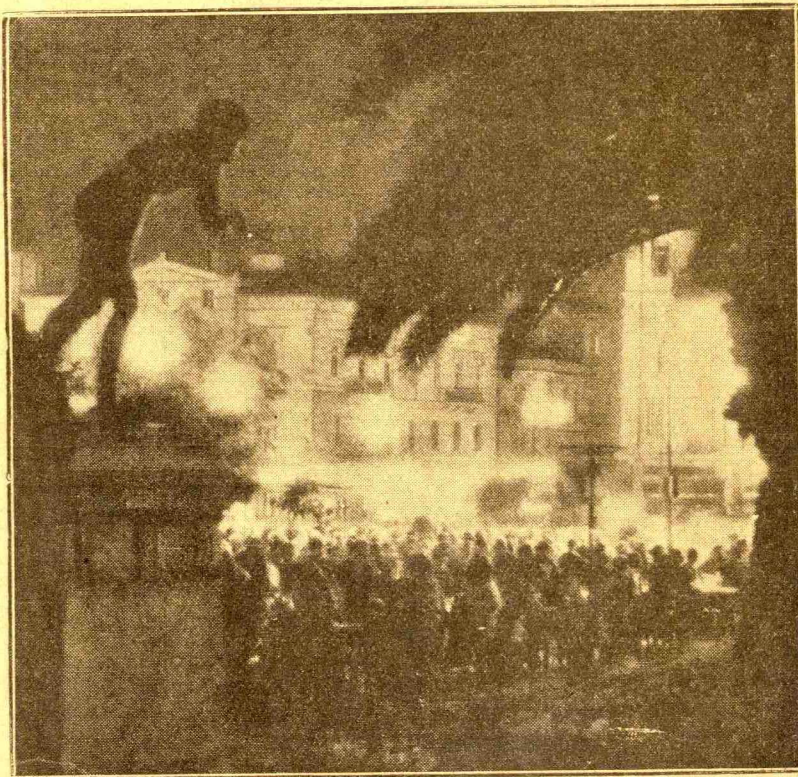
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1936

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(Από 12-18 Οκτωβρίου)

Τρεῖς ἐκδηλώσεις κυβερνητικά, διαδεχθεῖσαι ἀλλήλας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ληξιάσης ἑβδομάδος, εἶνε ἄξια ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ σχολιασμοῦ ἀπὸ τῆς στίλης αὐτῆς, διότι — κατὰ τὴν ταπεινὴν μας ἀντίληψιν — χαράσσουν ἓνα πρόγραμμα ἐκφεύγον τῆς συνήθους τροχιάς τοῦ κυβερνητικοῦ ἐνδιαφέροντος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσυνηθίσμεν κατὰ τὰ ἔτη τοῦ κομματικοῦ καθεστώτος. Τὰς κατατάσσομεν μὲ τὴν σειρὰν τῆς σημασίας των: Ἡ πρώτη ἐκδηλώσις ὑπῆρξαν οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπε πρὸς τοὺς παρουσιασθέντας ἐνώπιόν του τρεῖς νέους ἱεράρχας, τονίσας ὅτι ἀντιλαμβάνεται βαθύτατα τὴν μεγάλην θέσιν πὸν κατέχει εἰς τὴν ὅλην Ἑλληνικὴν ζωὴν ἡ Χριστιανικὴ πίστις καὶ τὸν σημαντικὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον δύναται νὰ παίξῃ ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἰς τὴν ἀρξαμένην προσπάθειαν διὰ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔθνους καὶ ὅτι θὰ ζητήσῃ μὲ κάθε πρῶτον νὰ τὴν βοηθήσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἡ δευτέρα ἐκδηλώσις ὑπῆρξεν ἡ ἐγκύκλιος πὸν ἀπέστειλεν εἰς ὅλους τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ διὰ τῆς ὁποίας, καταδικάζων ἀμειλίχως τὴν ἀντεθνικὴν καὶ ἀλεθρίαν δρασίμ τῆς περιωθήτου «Ἐκπαιδευτικῆς Μεταρρύθμισης», παρέχει τὴν κατηγορηματικὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ περίοδος τῆς παντοδυναμίας τῆς φατρίας ἐκείνης ἐτελείωσε πλέον ὀριστικῶς καὶ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία θὰ στραφῇ πρὸς νέας ἐθνικὰς, θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς κατευθύνσεις, τὼν ὁποίων χαράσσει τὰς γενικὰς γραμμάς. Τρίτη ἐκδηλώσις ὑπῆρξεν ὁ νέος νόμος περὶ χαρτοπαιξίας καὶ αἱ πρωθυπουργικαὶ ἀνακοινώσεις, αἱ ὁποῖαι προηγήθησαν τῆς δημοσιεύσεώς του, χα-

ΜΙΑ ΑΠΟΛΑΥΣΙΣ ΠΟΥ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ

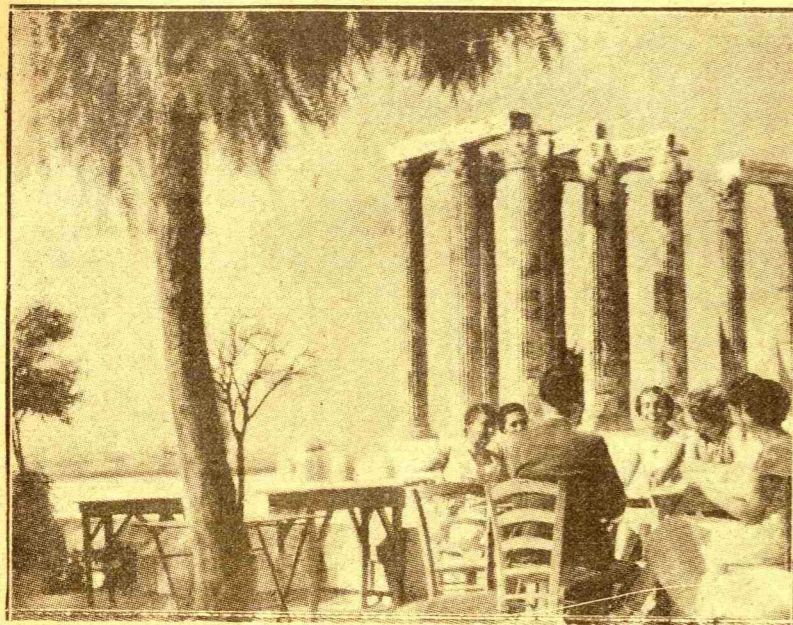
Μία λαμπρὰ φωτογραφία τοῦ Γερμανοῦ φιλελληνοῦ Μάξ Έλερετ, ληφθεῖσα μίαν καλοκαιρινὴν νύκτα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος καὶ χαρτοπαιξίονα καλλίτερα ἀπὸ μακρὰς περιγραφάς τὴν νυκτερινὴν ζωὴν τῶν Ἀθηναίων.

ρακτηρίζουσαι τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως ὅπως προστατεύσῃ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἀπὸ τὴν φθοροποιοῦν ἐπιρροὴν τῆς χαρτοπαιξίας.

Τὸ πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἀντίληψιν μας διαγράφουν αἱ κυβερνητικαὶ ἐκδηλώσεις, εἶνε ἓνα πρόγραμμα πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐξυγιάνσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ Λαοῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ κομματικὴ φαυλοκρατία, μὴ ἀρκομένη εἰς τὴν κακὴν ψυχολογικὴν ἐπιρροήν, τὴν ὁποίαν ἡ ἰδία ἐξήσκει διὰ τῆς ψηφοθηρίας, τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς συναλλαγῆς τῆς ἐγκατέλειπεν ἀπροστάτευτον εἰς ὅλας

τὰς διαφθοράς, ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς τοῦ χαρτοπαιγνίου, τοῦ καφωδείου καὶ τοῦ φιλοδοξήσαντος τὴν δόξαν τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρον, μέχρι τῆς διαφθορᾶς τῶν πρακτόρων τῆς ἀδείας, τοῦ διεθνισμοῦ καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ. Θὰ ἤδύνατο ἴσως νὰ ἀναφερθῇ ὅτι αἱ ἐν προκειμένῳ προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶνε αἱ πρῶται: ἡ ἀπαγόρευσις τῶν αἰσχροῦν δημοσιευμάτων, τῆς ἀναγνωσματοποιήσεως τῶν ἀπαισιωτέρων ἐγγλημάτων, τῆς δημοσιεύσεως ἀναιδῶν εἰκόνων εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διαφημίσεως ὑπόπτων φαρμάκων, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσαγωγῆς αἰσχροῦν ξένων ἐφημερίδων καὶ πε-

Τὸ πρωϊνὸ οὐζάκι ὑπὸ τὸν φθινοπορινῶν ἡλιῶν παρὰ τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς. Φωτογραφία τοῦ Γερμανοῦ κ. Μὰξ Έλερτ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΤΑΦΥΛΙΟΥ ΕΝ ΡΩΜΗ

Με πολλὴν συρροὴν κόσμου ἐγένετο πρό τινων ἡμερῶν ἐν Ρώμῃ ἡ εορτὴ τοῦ σταφυλιῶ. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὠραῖαι νεάνιδες τῆς Ρωμαϊκῆς πεδιάδος μὲ τὰ σταφύλια τῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν Βασιλικὴν τοῦ Μαξεντίου.

Ο ΠΑΡΕΞΗΓΗΜΕΝΟΣ ΚΥΝΗΓΟΣ

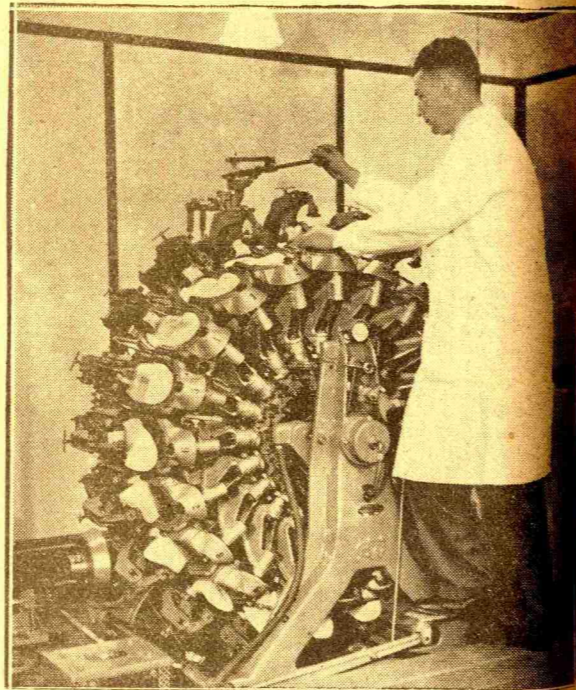

1) Ἐκεῖνος: Τὴν ἐσκότωσα εἰς τὰς Ἰνδίας. 2) Ἐκεῖνος: Ἦταν θυγρὸς ἀγὼν. Ἡ ἐγὼ θὰ ἐσκοτωνόμουν ἢ ἡ τίγρις. 3) Ἐκεῖνος: Νομίζω ὅτι πάντως ἡ τίγρις πάει καλλίτερα γιὰ χαλί.

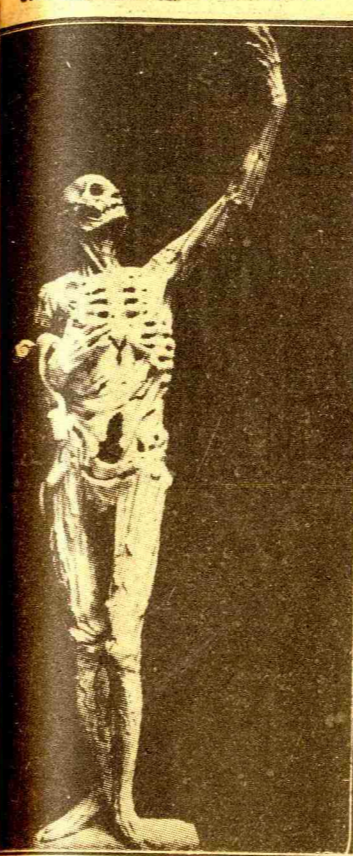

Εἰς ἄλλην σελίδα γράφομεν δια τὸν πανηγυρικὸν ἐορτασμὸν τῆς πενηκονταετηρίδος τῆς ἐν Ἀθήναις Βρετανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Ἀνωτέρω ἓνα ἀπὸ τὰ ποικίλα εὐρήματα τῶν ἀρχαιολόγων τῆς Βρετανικῆς Σχολῆς. Κεφαλὴ Σπαρτιάτου πολεμιστοῦ ἀπὸ ἀγάλμα ἀνεσθῆν ἐἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Σπάρτης.

Η ΜΗΧΑΝΗ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Εἰς τὴν διεθνή ἐκθεσὴν τῆς βυρσοδεψίας καὶ ὑπόδημας τοποίας, ἢ ὅποια ἤνοιξε τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα εἰς τὸ Λονδίνον, ἐπεδείχθη καὶ ἡ ἀνωτέρω μηχανή, ἢ ἀποκλιθεὶς ἀντικαθιστάσα δεκαπέντε περίπου ἐργάτας, προετοιμαζομένης τελείας τὰ ὑπόδηματα καὶ προσθέτει τῆς σόλες τῶν

Εἶνε ἀρὰ γε ὠραῖον ἢ εἶνε ἀπαίσιον, τὸ ἀνωτέρω φωτογραφούμενον πολεμικὸν μνημεῖον τοῦ γλύπτου Λιζιέ, τὸ ὁποῖον ἐστήθη εἰς τὴν Γαλλικὴν πόλιν Μπάρ-λε-Ντύκ εἰς μνήμην τῶν πεσόντων τῆς

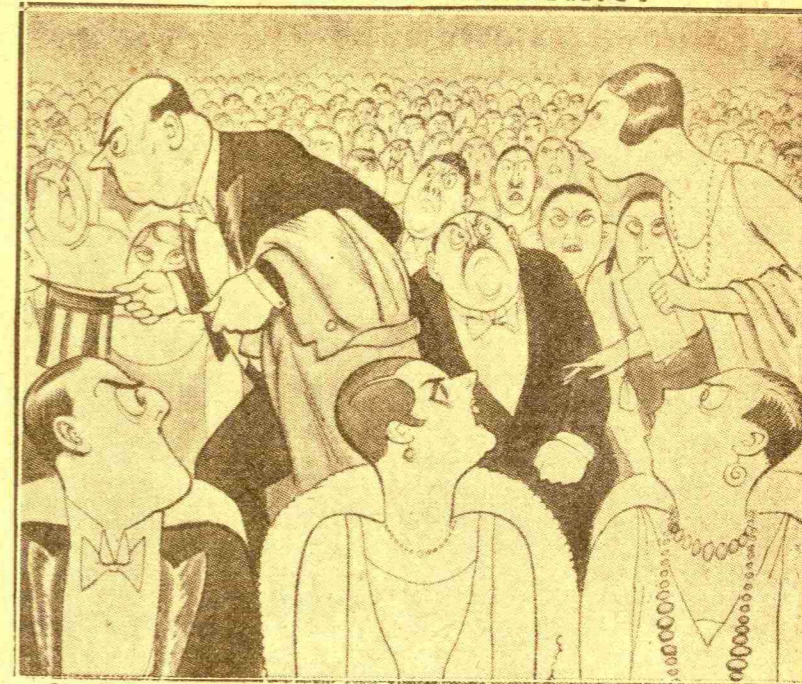
Ἀφοῦ ἐδιδάχθησαν ἐπὶ 6 μῆνας ὅλα τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἀπασχολήσεις τῆς τελείας συζύγου 46 νεαραὶ Ἰαπωνίδες, προωρισμέναι νὰ γίνουσι σύζυγοι ἀξιωματικῶν τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ καὶ ὑποστάσῃ ἐπιτυχῶς τὰς ἐξετάσεις τῶν, λαμβάνουσι ἐν πάσῃ ἐπισημότητι εἰς τὸ Τόκιο, τὸ δίπλωμα, χωρὶς τὸ ὁποῖον δὲν ἔμπορουν νὰ ὑπανδρευθοῦν. Ὁ θεσμὸς τῶν εἰδικῶν σχολείων διὰ τὰς συζύγους τῶν Ἰαπώνων ἀξιωματικῶν ἢ τῶν μελλόντων νὰ καταλάβουσι ἀνωτέρας θέσεις εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἔχει τελειοποιηθῆ καὶ ἐπεκταθῆ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὴν Ἰαπωνίαν μὲ λαμπρά, ὅπως βεβαιώνουσι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἀποτελέσματα.

ΔΙΑ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΝ ΚΟΡΗΝ ΤΟΥ

Αγγλῆς: Ἄγγλος πολιτικὸς Οὐίνστον Τσόρτσιλλ, ὁποῖοι ἢ θυγατὴρ Σάρα, ἐνεφανίσθη πρό τινων μῆνῶν εἰς τὸ θέατρον ὡς χορευτρία μπαλέτου, παρακολούθησε τὸ γύρισμα μεγάλων Ἀγγλικῶν ταινιών δια νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἐὰν ἡ κόρη του ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ θέατρον αὐτὸς ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν κινηματογράφον. Εἰς τὴν φωτογραφίαν φαίνεται ὁ Ἄγγλος πολιτικὸς παρακολουθῶν τὸ γύρισμα τῆς νέας ταινίας τοῦ πενήρου Τάουμπερ «Ἡ χώρα χωρὶς μουσικὴ».

ΟΙ ΑΙΩΝΙΟΙ ΒΙΑΣΤΙΚΟΙ

Οἱ σύζυγοι ποὺ φεύγουσι πρό τοῦ τέλους τῆς παραστάσεως εἰς τὸ δραματικώτερον σημεῖον διότι δὲν θέλουσι νὰ χάσουσι τὸ τελευταῖον τῶν τῶν. Γελοιογραφία τοῦ Ἄγγλου Μπαϊήτριαν.

ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

ΛΑΒΩΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Κάθε τέτοια εποχή, θυμολύμαι από τὰ παλιὰ χρόνια, όταν ἐπρόκειτο νὰ μᾶς ἐλθουν οἱ νεοσύλληκτοι εἰς τοὺς στρατώνες, ἀρχίζε μία συζήτηση μεταξύ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν κατωτέρων ποὺ ἔρχονται σὲ ἄμεσον σχέσιν καὶ συνάφειαν με τοὺς κληρωτοὺς, ὡς προγονασταί, ὡς ὀδηγοί, ὡς δάσκαλοι· σὺν τῷ κάθε τι γιὰ τὴν νέαν ζωὴν τους. Ἡ συζήτηση αὐτὴ γύριζε καὶ ξαναγύριζε στὸ ἴδιο θέμα πῶς πρέπει δηλαδὴ νὰ τὸν παίρνης τὸν νεοσύλληκτο μὲλις ἔρχεται νὰ μπαίνει στὸ ξένο αὐτὸ περιβάλλον ποὺ εἶνε γι' αὐτὸν ὁ στρατὸν καὶ ὁ θάλαμος· νὰ τὸν παίρνης με τὸ καλὸ, με τὸ γάντι, με τὸ γλυκὸ λόγο; Ἡ νὰ τοῦ δείχνης μιὰ καὶ καλὴ ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὴν σιδερένια πυγμὴ τῆς πειθαρχίας καὶ τὴν ὑποχρεώσιν του νὰ θυσιασθῇ γιὰ ὅλα, χωρὶς νὰ τοῦ ἐξηγήης ποτὲ τὸ γιατί, καὶ τὸ σκοπὸ, χωρὶς νὰ μπαίνης πρῶτα ἐστὶ καθαῖα σὺν νόημα αὐτῶν τῶν ὑποχρεώσεων, χωρὶς νὰ τὸν προετοιμάζης λίγο-λίγο νὰ τὸν κἀνῃς τέλος πάντων, ἕνα μικρότερο ἀδελφὸ σου ποὺ σὲ ἀκούει, σὲ σέβεται, σὲ ἀγαπάει· καὶ σὲ συμπαθεῖ, ὑπακούοντας στῆς ὀδηγίης σου καὶ στῆς διαταγῆς, με τὴν πεποίθησιν, ὅτι κάθε τι ποὺ τοῦ λέει, εἶνε γιὰ τὸ καλὸ του, καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ ἤλθε νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του, ἢ νὰ τὸν μεταβάλλῃ σ' ἕνα σκλάβο καὶ δούλο ποὺ δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ σὲ ὑποβλέπῃ, νὰ σὲ μισῇ ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ σὲ ξεφορτωθῇ;

Εἶχαμε λοιπὸν τότε—πᾶνε περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι χρόνια— καὶ τῆς δύο αὐτῆς σχολῆς. Ἡ μία ποὺ τὴν ἀκολοῦθουσαν οἱ περισσότεροι, ἔβγαζεν ἀληθινὸς στρατιώτας ποὺ τῷδεῖξαν τοὺς πολέμους καὶ τῆς ἐκστρατείας μας· ἡ ἄλλη ἐβγαλε τοὺς σάπιους τὴν ψυχῇ, τοὺς ἀπειθαρχοὺς, τὰ ἀνθρώπινα ράκη, τοὺς φυγάδες, τοὺς λιποτάκτες, τὸν ὑποῦλο καὶ τὸν ὑποκριτὴ, τὸν ἀχρηστο καὶ τὸν βλοσυρὸ.

Σήμερα δὲν φαντάζομαι νὰ μετρῶνται οὔτε στὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς χειροῦ οἱ πιστευόντες ἀκόμη εἰς τὴν σχολὴ τῆς ἀψυχολογήτου σκληρότητος, στὴ θανατολόγη, στὴ χωρὶς νόημα διαταγή, στὸ «κἀνε το γιατί τὸ εἶπα ἐγὼ· γιατί τὸ θέλω ἐγὼ».

Ἡ δευτέρα αὐτῆς σχολῆς ἐξέπασε, καμμιὰ πέρασι δὲν ἔχει πιά, καὶ κα-

θὼς ὅλοι μας γνωρίζομεν ἐπεκράτησεν ἡ ἄλλη: τῆς ψυχολογικῆς ἐπιρροῆς τοῦ καλοῦ λόγου, τῆς ἡμερῆς καὶ πατρικῆς πειθαρχίας, τῆς ἀγάπης, τῆς συμπαιθείας, τῆς συναδελφότητος, ποὺ ἔλαμε τὸν στρατὸν ἀπὸ τὴν τὸν λόγο οἰκογένεια, καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς μεγάλους ἀδελφοὺς καὶ πατέρες.

Καὶ δὲν μπορούσε παρὰ νὰ γίνῃ ἕτσι. Διότι, τέλος πάντων, τί εἶνε αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, αὐτὰ τὰ παιδιὰ ποὺ μᾶς ἔρχονται κάθε τέτοια ἐποχὴ γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὴν πρὸ ἱερὰ ὑποχρέωσι, τὸν γλυκύτερο φόρο πρὸς τὴν πατρίδα;

Ἐρχονται λίγοι-λίγοι τῆς πρώτης ἡμέρας· περισσότεροι τῆς ἄλλης· με αὐτοκίνητα, με σιδηρόδρομο, με βαπόρια, με καΐκια καὶ με βαρκοῦλες ἀκόμη. Πολλοὶ πρῶτῃ φορᾷ ἐλέπουν θάλασσα. Δυο-δυο σρικτὰ χειροπιασμένοι μεταξύ τους, γιὰ νὰ μὴ χαθῶν μέσα στοὺς δρόμους με τὰ πολλὰ φῶτα, με τὴ βοή καὶ τὴν κίνησιν ἄλλοτε μόνον, ἄλλοτε με κάποιον πατριώτη ὀδηγῶ, τραβοῦν ἐξω στῆς μακρινὲς συνοικίης τῶν στρατῶνων.

Φοβισμένοι, τρέμουν μὲλις ἀντικρύβουν ἀπὸ τὴν ἄνθρωπο με στολή, τὰ φαντάζονται ὅλα μέσα στὸ ἀπλόικὸ μυαλὸ τους ἀδιάβαστα βουὰ καὶ ἡ ἀδελφὴ καρδιά τους— καρδιά τῶν ταπεινῶν— κτυπᾷ ὅπως τοῦ πληγωμένου πουλιοῦ κάτω ἀπὸ τὸ σακκακι, ἀπ' τὸ γελᾷ, τὴν χωριάτικη πουνάμια καὶ τὴν νάπα.

Καὶ πιάνονται σὰν πνιγμένοι, σὰ ναυάρια ἀνθρώπινα μέσα στὴν κοινωνικὴ τρικυμία· ἀρπάζει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον· τοῦ σφίγγει τὸ χέρι, καρφώνει τὰ μάτια του, στὰ μάτια τοῦ πατριώτη, τὸν κυττάζει κατάματα, σὰ νὰ θέλῃ νὰ θυμῆθῃ, νὰ κρατήσῃ στὴ μνήμη του, ν' ἀντικρύσῃ ἐκεῖ κάτι λησμονημένο σὲ λίγες ὧρες, ποὺ ἀρχίζει σιγά-σιγά νὰ ξεχνιέται μέσα στὸν ξένο κόσμῳ, νὰ σβύνεται· κάτι ἀβίβιστο.

Καὶ τὸ ἀβίβιστο αὐτὸ, ἐκεῖ στὰ μάτια τοῦ πατριώτη, ξαναγίνεται, ξανασημασιάζεται πάλι σὲ μιὰ γλυκεῖα ὀπτασία καὶ παίρνει διάφορες μορφῆς τὴν μιὰ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἄλλη καὶ ἄλλες γιὰ τὸν καθέναν. Ἐνα χωρὶς σκαρφαλωμένο στὰ πλάγια κινῶν δουνοῦ· μιὰ ἡσυχὴ καὶ ἀτάραχη γαλή-

νια ἀκρογιαλιά· ἕνας μικρὸς λόγγος, ἕνα λιμανάκι, ἕνα κοπάδι, μερικὰ κουτσόνια. Τὸ ἐκκλησιδάκι, τὸ σπίτι, τὰ μυστήρια του. Ὁ γέρος, ἡ μάνα του, τὸ κοντογούρι τῆς γυναίκας του· τὰ γέλοια καὶ τὰ κλάματα τοῦ μωροῦ!

Κι' ὕστερα: Ἡ ὀπτασία μεγαλώνει, γιγαντώνεται, ἐπιμένει πρῶτ', ἐράδν, μεσάνυχτα. Κ' ἔχεις μπροστὰ σου πλέον μιὰ ἀρρωστητὴ ψυχῇ, ἕναν ὄρθιο νεκρὸ ἕνα ἄνδρα ποὺ μέσα τοῦ κλαίει. Τὸν κυττάζεις, τοῦ μιλάς, κι' αὐτὸς σὲ νομίζει γιὰ δῆμιον. Σοῦ λέει: «Κόψε με ἐπὶ τέλους νὰ ἡσυχάζω!»

Ὅσοι πῆγαν νέοι καμμιὰ φορὰ στὰ ξένα, θὰ τὴν θυμῶνται αὐτὴν τὴν ἀρρωστέια. Εἶνε τοῦ τύπου, τοῦ χωριοῦ, τοῦ σπιτιοῦ. Ἄς ρίξουν μιὰ ματιὰ στὰ κατεβατῆρα αὐτὰ πρόσωπα, στὰ μελαγχολικὰ μάτια, στῆς ἀρηρημένους ματιὰς καὶ θὰ θυμηθοῦν τότε τὰ δικὰ τῶν παλιὰ χρόνια.

Μέσα στοὺς στρατώνες θ' ἀντηχήσουν μεθ' ἑαυτοῦ φωνῆς, πικραγγέλματα, κατὰλογοι, τρεχάματα· ὅλη ἡ νευρικότης τοῦ αἰκοστοῦ αἰῶνος μας ποὺ τὴν ἐκλαμβάνουμε γιὰ δραστηριότητα. Καὶ αὐτοὶ ποὺ δὲν ξέρουν ἀπὸ νεῦρα;

Τὸ χωριὸ τους δὲν ἔχει νεῦρα οὔτε τὸ λαγυθὶ, οὔτε ἡ φλογέρα τους· καὶ κάτω ἀπὸ τὰ φτωχικὰ καὶ λερωμένα ρούχα τους, κρύβεται μιὰ καρδιά ποὺ πάσχει. Θέλει γλυκὰ λόγια, ν' ἀκούει φωνῆς. Μιὰ ψυχῇ ποὺ κι' ὁ πιὸ γλυκὸς λόγγος ὁ δικὸς σου, τῆς φαίνεται πικρότερος κι' ἀπ' τὸ ξύλο ποὺ ἔτρωγε ἀπ' τὸν πατέρα, καὶ ποὺ τοῦ φαίνεται σὰ χᾶιδεμα καὶ τὸ νοσταλγεῖ κι' αὐτὸ τώρα!

Ἄν ἦταν δυνατόν αὐτὸν τὸν πρῶτο μῆνα νὰ μὴ γίνεταί καμμιὰ ὑπερβία γι' αὐτοὺς νὰ ζοῦν μιὰ ἀδελφικὴ ζωὴ με τοὺς ἀνωτέρους των μέχρις ὅριου πάντοτε ὡς ὅπου καταλάθουν ὅτι ἡ στολὴ δὲν πρόκειται νὰ τοὺς καταπιῇ· ὅτι ὁ δυναμιστικὸς κατάλογος δὲν εἶνε προσκλητήριο γιὰ τὴν ἄλλη ζωὴ ὡς ὅπου νοιώσουν λίγο-λίγο με λόγια ἢ ρεμα καὶ γλυκὰ ὅτι σ' ὅλα αὐτὰ ποὺ γίνονται ὑπάρχει κάποιος λόγγος καὶ σκοπὸς ἱερὸς· καὶ ὅτι ὄχι μόνον ὅταν τοὺς πᾶρῃ τὸ βόλι, ἀλλὰ κάθε στιγμή καὶ στὴ θανατομένη δουλεια καὶ ἀγγαρεία γίνεται μιὰ θυσία μεγάλη ἀπὸ μέρος των, γιὰ ἀκόμη μεγαλύτερο προσορισμό.

Αὐτὸ εἶνε ἡ ἄλλη σχολὴ· κι' αὐτὴ εὐτυχῶς σήμερα ἔχει γενικευθῇ ἂν ὑπάρχουν μερικοί, ἐλάχιστοι, ποὺ δὲν

ΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΣΚΟΥΦΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΑΡΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1825

Με τὸν ἐορτασμὸν τῆς ἐπετείου τοῦ ἡρωικοῦ κατορθώματος τοῦ Νικολάου Βότση εἰς τὸ λιμάνι τῆς Θεσσαλονίκης (Ὀκτώβριος τοῦ 1912) ξαναζωντανεύουν καὶ ἀνακοῦν σχετικὴν ἐπικαιρότητα καὶ εἰ παραδόσεις περὶ τοῦ καταπληκτικοῦ τολμήματος τοῦ Κωνσταντίνου Κανάρη, κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1825.

Πολλοὶ καὶ διάφοροι ἐκδόσεις κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐκοινολογήθησαν σχετικῶς με τὴν παράτολμον ἐκστρατείαν ποὺ ἐξέκίνησεν ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ὑδρας τὴν 23ην Ἰουλίου 1825 με ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ κτυπήσῃ κατὰ κέφαλα μέσα στὰ Παλάτια του, τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου, ποὺ ἐξέπλεγε τότε ἀδιακόπως τὰ στρατεύματά του κατὰ τῆς ἀγωνιζομένης Ἑλλάδος.

Ἀλλὰ σπουδαιότερον σχετικῶν νοσημάτων δὲν ὑπῆρξεν ἄλλο ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Διομήδους Σκούφου, ὁ ὁποῖος ἠκολούθησε τὴν ἀποφασιστικὴν ἐκίνησιν ἐκστρατείας, ὡς γραμματεὺς τοῦ Μανώλη Τομπάζη. Καὶ ἦτο ἐπομένως ὁ μόνος γραμματικὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ποὺ εἶχε τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν τόλμην νὰ γίνῃ αὐτόπτης μάρτυς τοῦ καταπληκτικοῦ γεγονότος, ποὺ ἀπέτελεσε μίαν ἀπὸ τὰς ὀρειότερας σελίδας τῆς νεοελληνικῆς ἱστορίας.

Πολλὸν καιρὸν πρὶν ν' ἀποφασισθῇ ἡ ἐκστρατεία αὐτή, οἱ πρόκοιτοι τῆς Ὑδρας ἐλάμβανον τακτικὰ ἀσφαλεῖς πληροφορίας ἀπὸ δύο Ἑλληνας τῆς Ἀλεξανδρείας, φλογεροὺς πατριώτας, περὶ τῶν πολεμικῶν προετοιμασιῶν καὶ

τὴν παραδέχονται, ὡς μοῦ κάμουν τὴν τιμὴν νὰ διαβάσουν τὰ λίγα αὐτὰ λόγια μου κι' ὡς ἔχουν ὑπ' ὄψιν των, ὅτι τὸν πρῶτον αὐτὸν μῆνα δὲν ἔχουν μπροστὰ των οὔτε στρατιῶτες οὔτε κἂν ἄνδρες, ἀλλὰ ἀρρωστημένους νοσταλγοὺς, κρυμμένους κάτω ἀπὸ τοὺς ἄξεστους καὶ βαρεῖς χωριάτες· καὶ ὅτι κάτω ἀπ' τὴ σκληρῇ καὶ ἡλιοκαμμένη ἐπιδερμίδα, σκεπάζονται αὐτῆς τῆς ἡμέρας· νεῦρα ἀνέγγιχτα· χορδῆς, κλωστῆς λεπτότερας κι' ἀπὸ τὰ νεῦρα τῆς πιὸ τραφερῆς κόρης, ὅταν τὰ ὄνειρά της χάνονται καὶ σβύνονται!

Με τῆς χορδῆς αὐτῆς δὲν παίζει κανεὶς γιατί σπάξουν. Ἄν δὲν σπάσουν σκληραίνουν καὶ τότε ἐκεῖ ποὺ περιμένεις τὸν χωριάτη νὰ τὸν ἰδῆς στρατιώτην, τὸν ἐλέπεις ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ἕνα ἀπαίσιο μῶρτη καὶ πικρὸν!

κινήσεων τῶν Τουρκοαιγυπτιακῶν στρατευμάτων ποὺ ἐξαπεστέλλοντο κατὰ τοῦ Μωρηά.

Αἱ πληροφορίες αὗται ἐστέλλοντο εἰς τὴν Ὑδραν ὑπὸ μορφὴν ἐκθέσεων, ἀνονύμως. Μία δὲ ἀπὸ τὰς πολυτίμους αὐτὰς ἐκθέσεις, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Μαρτίου 1825, ἀνέφερε τὰ ἑξῆς:

«...Ὁ Μεχμέτ Ἀλὴ πασῶς περιμένει ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν 4 φρεγάδας, 4 κορβέτας καὶ 5 βρῖκια κινούργια, τὰ ὅποια θέλει ἐλθῶν ἐδῶ νὰ ἀρματώσῃ καὶ νὰ ἐφοδιασθῶν καὶ ἀπ' ἐδῶ σκοπεῖ: νὰ ἐκστρατεύσῃ μόνος του κατὰ τῆς Ὑδρας... Ὁ σκοπὸς του εἶνε ἀνευκτος διὰ τὴν Ὑδραν καὶ λάβετα τ' ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ μὴ σὲς ἐλθῇ ἔξωρα. Εἶνε ἰδέα ἐπι, ἴσως τὸν ἴδιον δὲν θέλει τὸν ἀφήσῃ νὰ ἐβγῇ ἀπὸ τὸν τόπον. Ὅτι ἔμμος θέλει ἐκστρατεύσῃ διὰ τὴν Ὑδραν, εἶνε βεβαίωτον...»

Αὐτὸ ἦτο τὸ πρῶτον ἀξιοπίστον μήνυμα ποὺ ἐφθασεν ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρείαν εἰς τὴν Ὑδραν καὶ ἐνέπνευσε τοὺς προκοίτους Ὑδραῖους, διὰ πρῶτην φορᾶν, νὰ τολμήσουν τὴν κατὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου ἐκστρατείαν, μέσα εἰς τὸ λιμάνι τῆς Αἰγυπτιακῆς πρωτεύουσος.

Ἡ πρῶτη ὁμῶς αὐτὴ ἰδέα μετετρέπη εἰς ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ὅταν αἱ πληροφορίες τῶν προκοίτων ἀνήγγειλαν τὴν συγκέντρωσιν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν τοῦ Τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰμβραήμ θὰ ὠδήγηι πληρῆ στρατευμάτων καὶ πολεμικοῦ κατὰ τοῦ Μωρηά. Καὶ σύμφωνα με τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἐγίνε με αὐστηρὰν μυστικότητα, ἡ προετοιμασία τῆς ἐκστρατείας, τῆς ὁποίας κυριώτεροι ὀργανωταὶ ἦσαν ὁ Μανώλης Τομπάζης, ὁ Ἀντώνιος Κριεζῆς, ὁ Κωνσταντίνος Κανάρης, ὁ Ἀντώνιος Βώκος καὶ ὁ Μανώλης Μπούτης.

Τὴν 23ην Ἰουλίου 1825 ἐξέπλευσαν ἀπὸ τὴν Ὑδραν τὰ δύο πολεμικὰ πλοῖα «Θεμιστοκλῆς» καὶ «Ἐπαμεινώνδας», με τοὺς πλοίαρχους Μανώλην Τομπάζην καὶ Ἀντώνιον Κριεζῆν καὶ τρία πυρπολικά, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κανάρη, τοῦ Βώκου καὶ τοῦ Μπούτης, κατευθυνόμενα πρὸς τὴν Ἀλεξανδρείαν.

Εἰς τὰς 29 τοῦ ἰδίου μηνός, ὁ ἡρωικὸς στολίσκος τῆς Ὑδρας ἐφθασεν ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας.

Εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ λιμένος, οἱ τρεῖς γενναῖοι πυρπολῆται ἐκλήθησαν εἰς τὸ καράδι τοῦ Μανώλη Τομπάζη, ὅπου ἐγίνε ἐπιτομή. Καὶ ἐπεστήθη ἰδίως ἡ προσοχὴ τῶν πυρπολητῶν, ἡ ἡμῶς κατὰ τὴν ἐπιτομὴν προενηύσαν ζημίαι εἰς ἕθροπαϊκὰ πλοῖα, ποὺ θὰ ἦσαν ἀραγμένα μέσα εἰς τὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας. Συμφωνήθη, ἔπειτα, νὰ περιπολοῦν τὰ δύο μεγάλα πλοῖα ἔξω ἀπὸ τὸν λι-

μένα, ἐνῶ τὰ τρία πυρπολικά θὰ εἰσέλθουν καὶ κατευθύνοντο εἰς τὴν πρὸ τῶν Ἀνακτόρων τοῦ Σουλτάνου παραλιάν, ὅπου εὐρίσκοντο ἀραγμένα τὰ περισσότερα τῶν ἐχθρικών πλοίων, τὸ ἐν κοντὰ στὸ ἄλλο.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ μεγάλου καὶ ἡρωικοῦ κατορθώματος, τὸ ἡμερολόγιον Σκούφου εἶδει πλήρη καὶ ζωντανὴν εἰκόνα τοῦ ἀπιστεύτου γεγονότος:

«...Περὶ τὰς 10 ὥρας καὶ τρία τέταρτα φθάνου τὰ πυρπολικά (μας ἔξω τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας. Τὸ δὲ πυρπολικὸν τοῦ Κανάρη, ὡς ταχύπλοον, ἐμβαίνει εἰς τὸν λιμένα ἀκολουθούτων τῶν ἄλλων. Καὶ ἀπὸ ἐκράτης βίη, εἰς τὸ πυρπολικὸν του, τὸν κατὰ τὴν συνθήκην εἰς ἐπίσκεψιν του ἐλθόντα λιμεναρχῆν τῆς Ἀλεξανδρείας, προχωρεῖ διευθυνόμενον πρὸς τὴν ἐχθρικὴν ναυαρχίδα καὶ εἰς τέσσαρας ἄλλας φρεγάτας κατὰ τῆσιν ἀραγμένας ἐμπροσθεν τοῦ Πιλατίου τοῦ σκεράτου τῆς Αἰγύπτου...»

Καὶ ἀκολουθεῖ, εἰς τὸ ἡμερολόγιον, ἡ αὐθεντικὴ περιγραφή τῆς ἡρωικῆς προσπάθειας ποὺ ἐπεχείρησε τότε ὁ ἑνδοξὸς πυρπολητῆς καὶ μετεπειτα πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος:

«...Ὁ ἀπότομος πυρπολητῆς φθάνει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρικών πλοίων καὶ ὄχι μακρὰν τῆς ναυαρχίδος. Ἄλλ' εἰς τὴν κρίσιν αὐτὴν στιγμὴν βράκωνος τύχη προδίδει τὴν ἀνδρείαν τῶν ἡμετέρων. Ὁ οὐρανὸς ἀνεμὸς αἰφνιδίως παθεῖ καὶ ὁ ἐναντίας αὐτοῦ τὸν διαδέχεται. Ματαίως ὁ πυρπολητῆς μας προσπαθεῖ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν ναυαρχίδα. Καὶ τέλος ἀναγκάζεται νὰ διευθύνῃ τὸ φλεγόμενον πυρπολικὸν του πρὸς ἄλλον σωρὸν ἐχθρικών πλοίων καὶ ἀναχωρεῖ διὰ βάρκας. Εἰς μάτην ἐπὶ ἐχθρῶν καὶ βάρκας καὶ ἐν πολεμικῶν ὄρειον πίπτουσι κατὰ πόδας τοῦ πυρπολητοῦ τοῦ Κανάρη. Μεγίστη σύγχισις ἐπεκράτησεν. Ἄλλ' εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ τὰ δύο πολεμικὰ πλοῖα μας διασώζον τὴν βάρκαν καὶ τοὺς ἐπιβάτας τῆς...»

Καὶ ἡ μὲν πρωτοφανὴς ναυτικὴ ἐκείνη ἐπιχείρησις δὲν ἐπέτυχε. Διότι καὶ τὸ πυρπολικὸν τοῦ Κανάρη παρεσύθη ἀπὸ τὸν ἐναντίον ἀνεμὸν πρὸς ἀντίθετον τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ διευθύνσιν. Καὶ τ' ἄλλα δύο πυρπολικά δὲν ἐπραγματοποίησαν ἐπὶ τὴν ἐπιτομὴν, ἀφοῦ ἐκ τοῦ πρώτου γεγονότος, ἐκίνητοποίηθῃ ὁ ἐχθρὸς ἐναντίον των.

Ἄλλ' ἡ τόλμη τῶν Ὑδραίων πυρπολητῶν κατέπληξε καὶ κατεπέτοσε τὸν Σουλτάνον. Ἀναθαρρήσας ὁμῶς, ἐπειτα διέταξεν ἀμέσως νὰ κινήσει τὴν ὀλοκληρὸς ὁ στόλος του διὰ νὰ καταβῇ ὠξὴ με τὸν ἴδιον ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀπίστους, ποὺ ἐτόλμησαν τσαούτην ἐπιθετικὴν πράξιν μέσα εἰς τὸν λιμένα τῆς πρωτεύουσος του.

Ἐννοεῖται, ὅτι τὰ Ὑδραῖα καράβια, με τοὺς γενναίους πυρπολῆτας, ἐπεφθασαν εἰς τὸ μεταξὺ καὶ ἀεμακρύνθησαν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος. Συναπεκόμισαν δὲ καὶ τὸν αἰχμάλωτον λιμεναρχῆν τῆς Ἀλεξανδρείας— ὁ ὁποῖος χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ καταλάβῃ καλὰ-καλὰ πῶς τὴν ἐπάθε— εὐρέθη μέσα σὲ Ὑδραῖκο καράβι, ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃ ὅλας τὰς ζητηθείσας περὶ τοῦ

Τουρκοαιγυπτιακού στόλου πληροφορίας.

Όταν επέρσαν εις την 'Αττάλειαν τον άπεθίβασαν εκεί μετά τιμών. 'Αστευόμενος ό Κανάσης του έλεπε ότι τον διορίζει εκεί λιμενάρχην, διότι είχε της γνώμης, ότι δεν πρέπει να επιστρέψη εις την 'Αλεξάνδρειαν!

Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΘΕΑ ΜΟΔΑ

Παρ' όλας τας δυσκολίας των εισαγωγών ή 'Αν. Έταιρ. «ΡΥΘΜΟΣ» θεωρεί εδύχημα που θα κατορθώση να παρουσιάση έφέτος εις την πελατείαν της, ότι νεώτερον υπάρχει εις την Εύρωπαϊκήν αγοράν από στόφους μεταξωτές, βελούδα, ραμί και ύφασματα σεσίλ, εις σχέδια μόδερν, παραγωγής 1936—1937, ως και του Γαλλικού και 'Αγγλικού στυλ. 'Η έπίσκεψις εις το κατάστημα «ΡΥΘΜΟΣ», Βουλής 22, κάθε κυρίας, που παρακολουθεί τή μόδα, είναι απαραίτητος, προκειμένου να διακοσμήση καταλλήλως το σπίτι της.

'Ενοικιάζεται

Εις το ΜΟΥΣΕΙΟΝ επί της όδου 'Ηρακλείου 12 και επί του 4ου όρόφου της πολυκατοικίας Πάσσαρη, πολυτελές διαμέρισμα έν 4 κυρίων δωματίων, χόλλ, δωματίου υπηρεσίας, αποθήκης, λουτρού πλήρους θερμάνσεως, ηλεκτρικού αναδατηρρός, τηλεφώνου, ψυγρού και θερμού ύδατος, ηλεκτρικού και φωταερίου, με θέαν εξαισίαν, αντί ένοικίου λογικού.

Πληροφορία παρά τῷ θυρωρῷ.

Radio ULTRAMAR MIX. ΚΑΖΑΖΗΣ Σταδίου 20-τηλ. 22588

ΤΟ ΑΠΟΨΙΝΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

ΩΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ (904 κχ., 332 μ.).— 8 μ. μ. Μουσική δωματίου.— 9 μ. μ. 'Ορχήστρα και τραγουδι τενόρου. Γκλουκ: Εισαγωγή «'Αλκίονες», Μότσαρτ: 'Αρια «Κοξί φάν τουϊτε», 6 άντίχοροι, Τσαϊκόφσκι: Θέμα και παραλλαγαί, 'Αρια «Ευγένιος 'Ονέγι», Οδγκκερ: 2 Γερμανικοί χοροί, Σούμαν: Χορός νυμφών και σατύρων, Φήδλερ: Εισαγωγή, Βόλφ-Φερράρι: 'Απόσπασμα 'Ενετικής σουίτας, Πουτσίνι: 'Αριες «'Η κόρη της Χρυσής Δύσεως», «Μανόν Λεσκώ», Σιμπέλιους: «'Η «Κυκλόπεια», σουίτα, Μπιζέ: 'Αρια «Κάρμεν», Φαραντέλλα «'Αρλεζιάνα».— 11.30' 'Ιδε Μόναχον.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ (224 κχ., 1339 μ.).— 8.20' Δίσκοι.— 10 μ. μ. Εύρωπη μετάδοσις.— 10.30' Σόλο πιάνου (Συνθέσεις Προκόφιεφ).— 11 μ. μ. 'Αποσπάσματα από όπερες και όπερέτες.— 12 μεσ. Δίσκοι.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ (686 κχ., 437 μ.).— 7.50' Σόλο βιολοντσέλλου.— 8.50' Ποικίλη μετάδοσις.

* ΒΕΡΟΛΙΟΝ (841 κχ., 357 μ.).— 9 μ. μ. «Ριγολέττος», όπερα του Βέρντι.— 11.30' 'Ιδε Μόναχον.— 1 π. μ. Ποικίλη μουσική.

* ΒΙΕΝΝΗ (592 κχ., 507 μ.).— 8.30' Τραγούδια και άριες.— 9.05' Ποικίλη θραυδιά.— 11.30' 'Ορχήστρα έγχόρδων. Χαϊνδελ: Κονσέρτο γκεόσσο, Μότσαρτ: Ντιβερτιμέντο δι' όμπεσε και όρχήστραν. Χαϊνδ: Εισαγωγή «Μαρία Θηρεσία».— 12.45' Τσιγγάνοι (έν Βουδαπέστη).

* ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (546 κχ., 550 μ.).— 7 μ. μ. Λιστ: Ντουέττα πιάνου.— 8.30' 'Γκείσσας», όπερέττα του Τζόνε.— 11.05' Ποικίλη συναυλία.— 12.20' Τζάζζ.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ (823 κχ., 365 μ.).— 7.15' Τζάζζ.— 8.25' Μπυλαλάικες.— 9.15' 'Ορχήστρα και τραγουδι.— 10.55' Δίσκοι.

ΚΑΙΝΙΣΒΕΡΓΗ (1031 κχ., 291 μ.).— 7.30' Ποικίλη μουσική.— 9 μ. μ. «Χορίς χωρίς καμπάνα», όπερέττα του Κύνγκε.— 11.35' Μουσική χορού.

ΛΕΙΨΙΑ (785 κχ., 382 μ.).— 7.30' Δίσκοι.— 8.45' Διάφορα βάλς.— 11.30' 'Ιδε Μόναχον.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (877 κχ., 342 μ.).— 8.45' Συναυλία μπάντας και τραγουδι.— 11.05' 'Ορχήστρα και τραγουδι. Σούμπερτ: Εισαγωγή «Φιεραμπρούς», Μάλερ: Τραγούδια για τὰ νεκρά παιδιά, 'Ελγκαρ: Συμφωνία 2α.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ-ΝΤΑΒΕΝΤΡΥ (1149 κχ., 261 μ.).— 9.05' Βιολί και τραγουδι.— 11.30' Ποικίλη μουσική.

ΜΙΛΑΝΟΝ (814 κχ., 369 μ.). ΤΕΡΓΕΣΤΗ (1140 κχ., 263 μ.).— 5.45' Συναυλία όρχήστρας.— 9.40' Θεατρικόν έργον.— 10.20' 'Ορχήστρα και τραγουδι.— 11.20' Τζάζζ.— 12.15' Τζάζζ.

ΜΟΝΑΧΟΝ (740 κχ., 405 μ.).— 9 μ. μ. Συναυλία όρχήστρας.— 10 μ. μ.

ΘΕΑΤΡΑ

('Απογευματινά — 'Εσπεριναί)

ΙΝΤΕΛΛ (Κοσοπόλη): «Καινούργια ζωή» ΑΛΙΚΗΣ: «1986».

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: «Τσιγγάνικο αίμα», ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: «360 γυναίκες».

ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ: Μάντρα 'Αττίκ, ΔΑΔΜΠΡΑ: «Τρείς Μαρίκες».

ΠΑΠΑΓΓΑΝΝΟΥ: «'Αδελφεία ή ζωή».

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΠΑΛΛΑΣ: «'Η μικρή Κατερινούλα», ΑΤΤΙΚΟΝ: «Γλεντώ τή ζωή μου».

ΣΠΑΕΝΤΙΤ: «'Ο κ. από τήν 'Οξφόρδη», ΑΠΟΛΛΩΝ: «'Ανθρωπος τής νυκτός».

ΟΙΦΑ: «'Ο κύριος με τὸ χαμόγελο», ΙΡΙΣ: «'Νύχτα στη Σιγκαπούρη».

ΑΤΘΙΣ: «'Ζωή που ξαναρχίζει», ΑΡΗΣ: «'Νύχτες αγωνίας».

ΠΑΛΛΑΣ (Παγκ.) «'Δίνο τὸν έρωτά μου» ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΑΠΠΕΙΟΥ: «Σκάνδαλο Βουδαπέστη».

ΕΤΟΓΓΑ (Καλλιθ.): «'Ερωσ του Σούμπερτ».

ΚΡΥΣΤΑΛ (Χαροκόπου): «Μαύρο δωμάτιο» ΚΑΠΙΤΟΛ (Παιρ.): «'Τὸ παιδί του κακιδίκου».

ΧΑΤ-ΛΑΪΦ (Παιρ.): «'Αντωνία», ΣΠΑΕΝΤΙΤ (Παιρ.): «'Γονβολιέρης Βενετίας».

Συναυλία από δίσκους.— 11.30' Μουσική χορού.

ΜΠΡΕΣΛΑΟΥ (950 κχ., 316 μ.).— 8.10' Σόλο φλάουτου.— 9 μ. μ. Χορωδία.— 11.30' 'Ιδε Μόναχον.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ (959 κχ., 313 μ.).— 8 μ. μ. Δίσκοι.— 10.15' Ποικίλη μετάδοσις.— 11.55' Τζάζζ.— 12.30' Δίσκοι.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ Τ.Τ.Τ. (695 κχ., 432 μ.).— 7.30' Θεατρικόν έργον.— 10.30' 'Αποσπάσματα από όπερες. 'Ωμπέρ: «Μανόν Λεσκώ», Τιριέ: 'Ο ψαράς.— 12.45' Τζάζζ.

* ΡΩΜΗ (713 κχ., 421 μ.).— 5.45' Συναυλία όρχήστρας.— 9.30' Δίσκοι.— 9.45' «'Τὸ νυφοπέλαρο», όπερα του Ροσσίνι.— 12.15' Τζάζζ.

ΠΡΑΓΑ (638 κχ., 470 μ.).— 8.20' 'Ελαφρά μουσική.— 9.10' «'Ο Βασιλεύς του βάλς», θεατρικόν έργον με μουσικήν Γιόχ. Στράους.— 10.35' Σόλο βιολοντσέλλου.— 11.10' Δίσκοι.— 11.35' Τζάζζ.

* ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ (574 κχ., 523 μ.).— 9 μ. μ. «'Τροβατόρε», όπερα του Βέρντι.— 11.30' 'Ιδε Μόναχον.— 1 π. μ. Δίσκοι (μουσική δωματίου).

ΤΟΥΛΟΥΖΗ (913 κχ., 329 μ.).— 9.40' Τζάζζ.— 10.10' 'Ελαφρά μουσική.— 10.40' Μασκάνι: 'Αποσπάσματα «Καβαλερία ροστικάντα».— 11.10' 'Ελαφρά μουσική.— 12 μεσ. Γκάν: 'Αποσπάσματα «Σαλιτιπάγκοι».— 12.15' 'Ελαφρά μουσική, κ. ά.

ΟΙΑΤΡΟΣ

ΞΕΝ. Α. ΒΥΖΑΣ

Μαιευτή-χειρουργος γυναικολόγος 'Επιμελητής του Δημ. Νοσοκομείου Δέχεται: 'Ομήρου 15—Τηλ. 24652

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΚΑΣΤΟΡΙΑ ΕΝΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΚΑΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ

Είπε κάποιος ότι υπάρχουν πόλεις που είναι σαν ένα ανοικτόν βιβλίον ιστορίας. Οι καιροί, τὰ χρόνια που έπεράσαν αφήσαν τὰ ανεξίτηλα ίχνη των εις τὰ μνημεία, εις τὰ κτίρια και εις χίλια άλλα πράγματα. 'Ο ξένος ή ό εντόπιος διαβάζει εις τὸ περιεργον αυτό βιβλίον εκπληκτικὰς διηγήσεις, άκούει μυστηριώδεις φωνάς, αντικρύζει ένα μακρινόν κόσμον ελεγκόμενον από πάθη, δονούμενον από μίστη κάτω από τὰς άπύνας ενός ανεσπέρου φωτός.

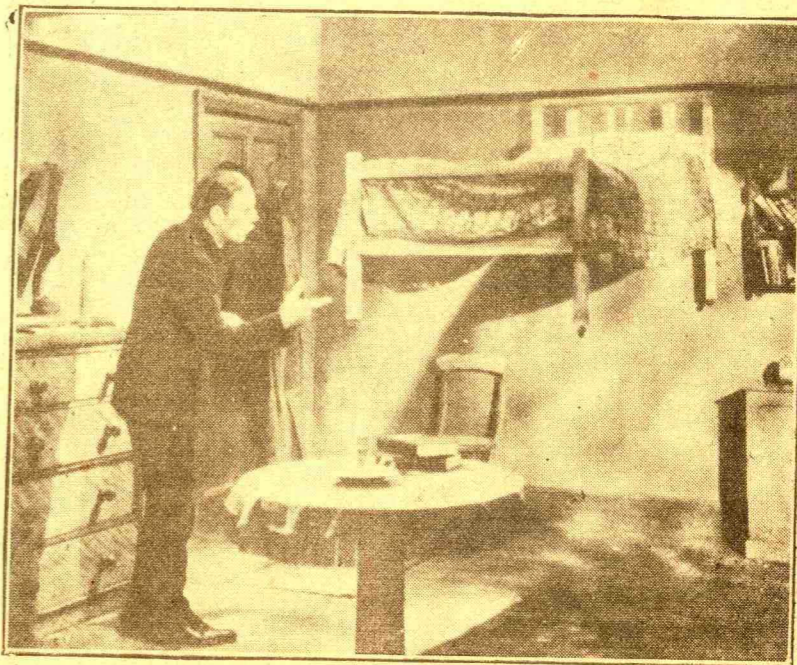
Αυτὰ είχα εις τὸν νουν όταν έφθασα εις τήν Καστορίαν, που απλώνεται ράθυμος εις τὰς όχθας τής θολής λίμνης της και εις τήν χερσόνησον που προσκτείνεται ανάμεσα εις τὰ νερά. Και κάστορες μὲν δὲν υπάρχουν σήμεραν δια να ύψώσουν τὰ σπιτάκια των, άπομένει όμως τὸ όνομα δια να ένθυμίξη τί ήτο κάποτε ή πόλις που έγνωρίσε και αυτή τήν λάμπη της ιστορίας, εισβολὰς έχθρών, έπιδρομὰς ξαθέρων.

Μία φορά ή Καστοριά, όπως ή Βέροια, όπως τὸ Μελένιοικον εις τὸ άλλο άκρον τής υποδούλου Μακεδονίας, ήτο ό τόπος εις τὸν όποιον εξωρίζοντο οι Βυζαντινοί τυτλοχοί, παρακοιμώμενοι και σπαθάριοι, πατριτικοί και άρχοντες και άνώτατοι άξιωματοχοί του στρατού. Εις τὰς όχθας τής λίμνης της περιέφεραν τήν άνίαν των και έσθωναν τήν θλιψίην των με άπασχολήσεις που μὰς επιτρέπουν σήμερα να ένθυμούμεθα ότι άν άλλαι πόλεις είναι ένα ανοικτόν βιβλίον τής ιστορίας, ή Καστοριά είναι ένα ανοικτόν βιβλίον Βυζαντινής άγιογραφίας.

'Από τὰ χρόνια αυτά των βυζαντινων έξορίστων μὰς φθάνουν αί έκκλησιαί που ύψώνουν τὸς προύλλους των επάνω από τὸς βρόμους με τὰ καλύτερίαι των, επάνω από στίβια που εξακολουθούν να έχουν τήν σφραγίδα μίξ γραμμικῆς άρχιτεκτονικῆς, από άρχοντικά με καμινάδες που θυμίζουν άλλους τόπους.

Πενήντα όκτώ έν έλω Βυζαντιναί έκκλησιαί και μεταβυζαντιναί μεγάλαι και μικραί, πενήντα όκτώ μου-

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΚΑΜΝΕ ΘΑΥΜΑΤΑ»

Μία ενδιαφέρουσα σκηνή από τήν παιζομένην κατ' αυτός εις τὸ Λονδίνο ταινίαν «ό άνθρωπος που έκαμνε θαύματα» επί τής βάσει του βιβλίου του 'Αγγλου συγγραφέως Ουέλς. Πρόκειται περί τής ιστορίας ενός μικρού υπαλλήλου, ό όποιος άνκαλύπτει αίφνιδίως ότι ήμπορεί να κάμη αληθινὰ θαύματα και ό όποιος προκαλεί άπερίγραπτον άνυστάτωσιν όταν άποφασίξη επί τής βάσει τής υπερφυσικῆς αυτής δυνάμεως να άνασχηματίξη τὸν κόσμον επί τής βάσει των προσωπικων του ιδεών. Εις τήν φωτογραφίαν φαίνεται ό θάνατοποιδς ένῶ άνακαλύπτει εις τὸ πτωχικόν του δωμάτιον, ότι ήμπορεί να σκίωη άντικείμενα έξ άποστάσεως.

σεια τέχνης προσφέρονται εις τὸν νοσταλγόν των παλαιων χρόνων, εις τὸν μελετητὴν τής βυζαντινῆς τέχνης.

Δὲν είναι βέβαια, όλα τής αυτής καλλιτεχνικῆς σημασίας. 'Εχουν όμως όλα τήν ιδιόζουσαν άξίαν των δια τήν ιστορίαν τής βυζαντινῆς και μεταβυζαντινῆς τέχνης. Και ό μελετητής πρέπει να σταματήσει πολὺ εμπρός εις τὰς τοιχογραφίας, πολλὰ άπό τὰς όποιὰς έχουν υποστή τήν εθάραν του χρόνου και τής άδιαφορίας. 'Η εροχή, ή διαρκῆς ύγρασία, ό άνεμος, ή άρροια, όλα αυτά τὰ στοιχεία έχουν επιφέρει εις πολλὰς έκκλησιας άνεπανορθώτους καταστροφάς. Μένουν όμως οι 'Αγιοί 'Ανάργυροι, ή Παναγία ή Κομπελιδική, ό 'Αγιος Νικόλαος του Κασνιτζή, ό 'Αγιος Νικόλαος Οικονόμου, ό 'Αγιος Πρόδρομος, ή 'Εβραία δια να μὰς άνοιχουν τὸς κόσμους μίξ τέχνης που μιλά με τὰ άχνὰ πρόσωπα των άσκησινών άγίων και τὰ λαμπρά χρώματα των ούρανων. Είναι αληθινὰ, περιεργον πὸς διατηρήθη ένας όλόκληρος κύκλος βυζαντινῆς τέχνης εις τήν Καστορίαν,

που ελάχιστοι έχουν μέχρι τής στιγμῆς μελετήσει.

Είμε όμως προφανές, ότι ό κύκλος αυτός αρχίζει από τὸν ένδέκατον αιώνα, δια να καταλήξη με χαρακτηριστικὰς αναλαμπὰς και ιδιόζουσας εκδηλώσεις μέχρι του δεκάτου όγδόου αιώνα, όποτε κλείνει ή μεταβυζαντινή περίοδος.

'Ως παλαιότεραι έκκλησιαί τής Καστορίας, παρά τὸς όλίγους εὐτυχῶς επιφανειακῶς νεωτερισμούς, θά έπρεπε να θεωρηθούν οι 'Αγιοί 'Ανάργυροι εις τήν συνοικήν 'Απόχαρ και ό 'Αγιος Νικόλαος του Νικηφόρου Κασνιτζή, παρά τήν κρατούσαν γενικῶς γνώμην ότι οι Ταξιδάρχη συναγωνίζονται εις τήν παλαιότητα τὸς 'Αγίους 'Αναργύρους. 'Η τεχνουργία και ή γενικώτερα άντίληψις του βυζαντινοῦ άγιογράφου πείθουν ότι αί τοιχογραφίαί είναι του ίδιου καλλιτέχνου και εις τὰς δύο έκκλησιας, πράγμα τὸ όποιον άποδεικνύει ότι είναι τής αυτής εποχῆς.

Και εις τήν πρώτην μὲν αί τοιχογραφίαί είναι κατά τὸ μάλλον ή ήτων κατεστραμμένα. Εις τὸν 'Αγιον

όμως Νικόλαον διατηρούνται καλώς και έχουν την σφραγίδα της αυστηρής εκείνης τέχνης που την εύρισκον εις τους πρώτους βυζαντινούς αιώνες. Την ιδίαν αυστηρότητα έχει και ο Πανεπίστης Παντοκράτωρ, ο οποίος ατενίζει τους ανθρώπους μικρούς και ταπεινούς από της όροσης του τρούλου της Παναγίας, της λεγομένης Κομπελιδικής, ένα άλλο αρχιτεκτονικόν κομφοτέχνημα των βυζαντινών χρόνων.

Από του 13ου όμως και του 14ου αιώνας η τέχνη εις την άγιογραφίαν των βυζαντινών εκκλησιών της Καστοριάς προσλαμβάνει μίαν ελευθεριότητα ή οποία χωρίς ν' απομακρύνεται της αυστηρής θερησκευτικής αντιλήψεως μάς δίδει με περισσοτέραν ζωηρότητα και μεγαλειότεραν φυσικότητα τα πρόσωπα των αγίων και εις ολοκληρούς συνθέσεις. Η Κοίμησις της Θεοτόκου και η Παναγία εις την σπάσιον της Πλατυράς εις τὴν Ταξιάρχην της Μητροπόλεως, παρουσιάζουν τὴν εὐελεσίαν, ὥστε νὰ μὴ θεωρηθῆ ἀπλῶς παραλογισμὸς ἢ θεοβίασις περὶ τῆς μεγάλης καλλιτεχνικῆς Ἀναγεννήσεως, ἢ ὅποια ἐσημειώθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολήν.

Ἄλλως τε κατὰ τὸν ἴδιον περίπτου αἰῶνα σημειώνεται καὶ ἡ ἐπιγράψις μίᾳ ἄλλῃς τομῆσιν ἀντιλήψεως. Ὁ ζωγράφος φρονεῖ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τῆς Ἑκκλησίας πρέπει ν' ἀναπαριστῶνται καὶ νὰ τιμῶνται ὅπως οἱ πρόγονοι εἰς τὴν πολιτείαν. Ὁ Κύριος ὡς βασιλεὺς καὶ δεσπότης, ἡ Παναγία ὡς Δέσποινα. Ὁ Κύριος, ἡ Παναγία, οἱ Ἅγιοι, φέρουν καλύμματα εἰς τὴν κεφαλὴν. Εἶνε ἡ ἐσχὴ ὅπου τὰ χρώματα ἀποκτοῦν ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα, πὺρ τὰ πρόσωπα φαίνονται ἐμφωχόμενα, πὺρ δὲ εἰς τὴν ἀγιογραφίαν ἔχουν τὴν σφραγίδα ἀληθινῆς τέχνης πὺρ ἐπρόκειτο νὰ διακρίψῃ ἢ σκλαδιά. Καὶ ἐπειδὴ οἱ περισσότεροι τῶν ἐξορίστων εἰς τὴν Καστοριάν ἦσαν στρατιωτικοί, πλειονοψηφοῦν εἰς τὰς ἀπεικονίσεις τῶν ἐπιλητῶν οἱ στρατιωτικοὶ ἄγιοι.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν, ἡ παράδοσις τοῦ Βυζαντίου συνεχίζεται ἐπὶ τῆς διάστροφαι καὶ εἰς τὴν Παναγίαν τὴν Ρακλιώτισσαν, πὺρ διασώζεται ἀπὸ τὸν 16ον αἰῶνα, ἔχουσαν λαμπρὰ δειγμάτια τέχνης πὺρ διατηρεῖ ἀκόμη τὴν πνοὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς πηξέως. Μόνον πὺρ ἀρχίζει ἀπὸ τότε τὸ θλιβερόν τραγῆδον. Ἡ ἑλλαδικὰ ἐδάφη ὄλοένα περισσότε-

ρον. Κάτω ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην τοῦ ζυγοῦ σβύνει τὸ φῶς. Ἡ Ἑλληνικὴ Καστοριὰ τὸ μόνον πὺρ ἔκαμε πλέον ἤτο νὰ διασώσῃ τὴν βυζαντινὴν αὐτὴν κληρονομίαν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶνε λίγο.

ΧΡ. ΕΜΜ. ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗΣ

ΠΙΑΝΟ Γερμανικὸν τῆς παγκοσμίου γνωστῆς μάρκας Rosenkranz (Leibsi), τελείως ἀμεταχειριστὸν καὶ πολυτελεστάτον πωλεῖται εἰς τὴν εὐκαιρίαν. Μάρκα 46, ὄραϊ ἐπισκέψασθε 1—5 μ.μ. 931

ΑΓΓΛΙΣ, διαθέτουμε ὀλοκληρὸν τὴν πρώτην, ἀναλαμβάνει παραδόσεις διὰ παιδιά καὶ δεσποινίδας. Γράψατε: Miss N. I. P., «Ἐστία». 879

ΣΩΦΕΡ - μηχανικὸς με πολυετὴ πείραν καὶ ἀριστα συστατικά, ζητεῖ θέσιν. Γράψατε: «Ἐστία», Β. Ν. 719

ΚΙΝΗΤΗΡ ζητεῖται 6 ἕως 8 ἔτητων δυναμειῶς, ἐν ἀριστη καταστάσει καὶ εὐκαιρίας. Γράψατε: Α. Χαράλαμπος, Παλαιὸν Φάληρον. 852

ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ. Ζητοῦνται προσφοραὶ ἐργολάβων κατεδαφισέως, διὰ τὰς ἐπὶ τῆς οδοῦ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ ἀριθ. 4 καὶ 6 οἰκοδομῆς. Πληροφορία: Τεχνικὸν Γραφεῖον ΣΠ. Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Τζώρτζε 6 (πλατ. Κάνιγγος) 6—8 μ.μ. 834

ΠΑΛΑΙΟΝ ΦΑΛΗΡΟΝ. Ζητεῖται πρὸς ἀγοράν οἰκία εἰς θέσιν κεντρικὴν Παλαιῶ Φαλήρου, ἀξίας 50—700 χιλιάδων δραμῶν. Ἀποσταλῆτε: Γεώργιον Ρωμανόν. Ὁδὸς Δραγατανίου 1—Θερμοπυλῶν, Παιρικεῦς, 9—12, τηλ. 41.250. 836

ΑΚΙΝΗΤΟΝ κεντρικώτατον παρὰ τὴν Ὀμόνοϊαν, πενταόροφον, νεόδομητον, ἐκ τριάντων κυρίων δωμάτων καὶ δύο κατοικημάτων, κατὰλλήλον δι' οἰκονομικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐνοικιάζεται συνολικῶς ἢ τμηματικῶς. Πωλεῖται καὶ ὀλοκληρὸν ἢ καὶ τὸ ἕμισυ ἀντὶ λογικῆς τιμῆς. Πληροφορία: Ν. Χατζησαντωνίου, Γερανίου 29. Τηλ. 21.587. 853

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ, Κοραῖ 3, τηλ. 29.284. Ἀγοράζονται ἐργαστήρια ὀποσδήποτε ἀγορῶντα, βιομηχανικὰ ἔργαταστάσεις πάσης φύσεως. Ἐπιχορηγήσεις βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. 875

ΜΟΔΙΣΤΑ με δεκαετὴ πείραν καὶ δίπλωμα κοπτικῆς, διαθέτουμε ἀρκετὴν πελατείαν, ζητεῖ συνεργασίαν με ἄτομον διαθέτον μέσων δι' ἀτελιὰ ἢ δι' ἴδρουσιν σχολῆς κοπτικῆς, ἐν Ἀθῆναις ἢ εἰς ἐπαρχίαν. Δέγεται νὰ ἐργασθῇ καὶ ὡς ὑπάλληλος. Γράψατε: «Μοδίσταν», «Ἐστία». 874

ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ Προβλεπρ, βιβλιοθήκαι, κρεβάττακι, πωλοῦνται. Ὁδὸς Σίνα 38. 873

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ εἰς νεόδομητον ὀπο ἀποπεράσειον κτήριον πέριξ τῆς Ὀμοιοίας, με ἀκασέρ καὶ με δλα τὰ σύγχρονα κομφορ, νερά κρύα καὶ ζεστά, ἐκ τριάντων κυρίων δωμάτων καὶ δύο κατοικημάτων ἐνοικιάζεται ἢ πωλεῖται, ἀντὶ λογικῆς τιμῆς. Πωλεῖται ἢ ἐνοικιάζεται καὶ τὸ ἕμισυ. Πληροφορία: Ν. Χατζησαντωνίου, Γερανίου 29. Τηλ. 21.587. 857

ΑΓΓΛΙΚΗΣ, Ἑλληνικῆς, στοιχεῖα Γερμανικῆς, διαθέτει ὄρας. Γράψατε: Ἄλ) φον Α., «Ἐστία». 477

ΧΟΡΟΙ: Ἦρχισαν τὰ μαθήματα καὶ οἱ χοροὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ χοροῦ «Αὐτοκρατορικόν», Κώστα Μαραγκοῦ, Καραγεώργη Σερβίας 6, Σύνταγμα. Τηλ. 21.574

ΒΙΛΛΑ ἐν Καλανδρίῳ ἐκ 10 δωματίων μετὰ γκαράζ καὶ κατοικίας κηπουροῦ, πολυτελεστάτη, ἐντὸς ἀγροκλήματος ἐξ 25 στρεμμάτων, περιλαμβάνοντας ἄρδονα ὀποροφόρα δένδρα, ἀμπελόνας κλπ., ἐνοικιάζεται ἢ πωλεῖται εἰς ἐξαιρετικῶς χαμηλὴν τιμὴν μετὰ ἢ ἀνευ τοῦ ἀγροκλήματος. Πληροφορία: Τηλ. 25.049, κ. Κ. Ἄντωνόπουλον. 592

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΛΩΣ ΒΗΠΗΛΩΜΕΝΟΝ ἐνοικιάζεται, 3 εὐήλια δωμάτια, γάλλ, λουτρόν, ηλεκτρικόν, φωταέριον, θέρμανσις κλπ. Ἐνοίκιον 2.500. Τράμ Ἀχαρνῶν, Σωζοπόλεως 30. 350

ΓΕΡΜΑΝΙΣ διδάσκει Γερμανικὰ εἰς ἀρχαίους, προκεχωρημένους καὶ παιδιά. Ἀμοιβὴ μικρὰ. Κ. Πέλλ, ὀδὸς Διδότου 11, 1ος ὀροφος. 507

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς, τῶς ἀρχιλογοτῆς Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου, διαθέτων ἀρκετῶν ἐγγύησιν, ζητεῖ ἀνάλογον ἐργασίαν. Συνεννόησις ἀπὸ τηλεφώνου 26.987. 587

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ μεταχειρισμένα, Ἑλληνικὰ καὶ ξένα, κοινὰ καὶ μὴ, εἰς μεγάλας ποσότητας, ὡς καὶ συλλογαί, θὰ ἀγοράζονται εἰς συμφερούσας τιμὰς, μεθ' ὀλον τὸν χειμῶνα. Λουκίανου 19, Κολωνάκι, 3—6½ μ.μ. Τηλέφ. 27.339. 817

ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ, με καλὰς συστάσεις, ζητεῖ θέσιν. Γράψατε: «Ἐστία», Ζ. Κ. Α. 840

ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ πεπειραμένη, με καλὰς συστάσεις, ζητεῖται, ὀδὸς Σόλωνος 74, διὰ δύο ἄτομα. Πληροφορία: 9—10 π.μ. παρὰ τῇ θυροφῷ. 850

ΑΓΓΛΙΣ κυρία παραδίδει μαθήματα Μοσχολογίον 8, μεσοδὸν πάτωμα.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ διπλωμ. Γαλλικῆς, ἐγγυηται ταχυτ. ἐκμάθησιν διὰ πρακτ. μεθόδου. Δίδει μαθ. κατ' οἶκον καὶ παρ' αὐτῇ με δίδακτρα λογικὰ. Ἀπευθ. Ζ. Α., Ἄλωπεκῆς 13, Κολωνάκι. 845

ΕΛΒΕΤΙΣ καθηγήτρια, ἔμπειρος, ὀμιλοῦσα ὀλίγον τὴν Ἑλληνικὴν, παραδίδει Γερμανικὰ καὶ Γαλλικὰ. Μέθοδος ἀσφαλῆς. Δίδει ΕΜΜΑ, ὀδὸς Καρόλου 12, 4—6 μ. μ. ἢ γράψατε. 843

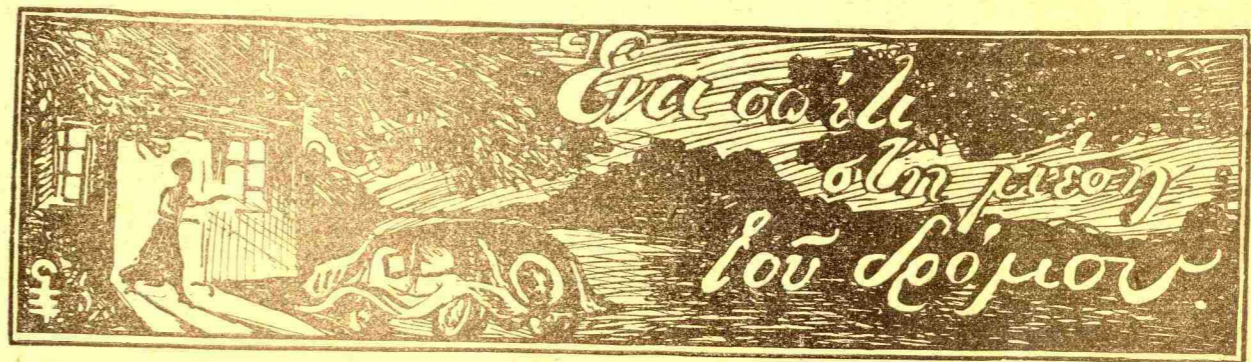
18.000 δραχ. πωλεῖται ΠΙΑΝΟ μάρκας Henry Herz. Πληροφορία: Θερέως 91, στέσις Χαροκόπου. 906

ΠΙΑΝΟ Γερμανικόν, πωλεῖται εἰς τιμὴν εὐκαιρίας, με σιδεράν βάσιν. Ἦλιζ Πουλοπούλου 1. 683

14.000 δραχ. πιάνο Γερμ., ἐκτάκτου εὐκαιρίας. Ἀπαιτεῖται μικρὰ ἐπιδότησις. Γιάννοβιτς, Σταδίου 28. 907

ΓΑΛΛΙΚΑ ὀμιλεῖτε ἐντὸς 3 μηνῶν. Πληροφορία: 11—12 καὶ 7—8 μ.μ. Alfred Mieli, ὀδὸς Χριστοπούλου 1 (Καπνικαρέα). 411

248.000 πωλεῖται μονοκάτων, νεόδομος (ἐπισθιν Λυσοκαστρίου), δωμ. 4, λουτρόν κλπ. 420.000 μονοκάτων. ΛΟΥΣ, δωμ. 4, λουτρόν κλπ. 500.000 μονοκάτων. ΠΕΡΑΘΕΣ, δωμ. 5, λουτρόν, κήπος. 295.000 μονοκάτων. γωνιακία, δωμ. 4, γάλλ, λουτρόν, κήπος, ὀδὸς Πίνδου 21. Πληροφ. ἐντὸς ἢ Χ. ΠΡΟΒΟΝ, Πανεπιστημίου 16. 863

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΕΛΛΕΡ ΚΟΥΗΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
— Ἄσπρη! ἀνεφώνησεν ἡ μίση Ἄιμιτυ καὶ ἔκαμεν ἀμέσως μεταβολήν.
Ἐπειτα ἐτρόπως μετὰ τοῦ ἠλικιωμένου κυρίου με τὴν τάντα καὶ τοῦ διευθυντοῦ Ντετζόγκ, καὶ ἦρχισεν νὰ γράφῃ σὺν τρελλῇ μέσα εἰς τὸ σημειωματάριόν της. Ὁ Ντετζόγκ ἔκαμεν ἕνα νεύμα πρὸς τὸν Ἑλλερ καὶ ἀπεμάκρυνε τὴν δημοσιογράφον. Αὐτὴ ἐπλησίασε τότε τὸν Μπίλλ Ἄντζελ, τὸν ἐδομάρδιον με ἕνα πλῆθος ἐρωτήσεων, ἔγραψε καὶ ἄλλα μερικά μέσα εἰς τὸ σημειωματάριόν της, τοῦ ἔστειλεν ἕνα φιλί εἰς τὸν ἄερα καὶ ὄρμησεν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Ὁ Ἑλλερ τὴν ἤκουσε νὰ φωνάξῃ:
— Ποῦ διάβολο εἶνε τὸ πληρέστερον τηλέφωνον;
Καὶ με μίαν ἀνδρικὴν φωνὴν νὰ λέγῃ:
— Ἐ, ἐσεῖς, νὰ περπατᾶτε ἐπάνω στὴν γλῶσση.
Μετὰ ἕνα λεπτόν της ὄρας ἤκουσε τὸν κρότον μίᾳ μηχανῆς αυτοκινήτου, πὺρ ἀπεμακρύνετο πρὸς τὸ Παρόχθιον Τέμα.
Με φιλικὸν τόνον ὁ Ντετζόγκ ἐφώνησεν:
— Ἄντζελ.
Οἱ ἀστυνομικοὶ παρεμέρισαν διὰ νὰ ἀφήσουν τὸν Μπίλλ νὰ περάσῃ. Ὁ Ἑλλερ ἐγλύσθησεν ἐπίσης κοντὰ εἰς τὸν ὄμιλον πὺρ ἐκάθητο ἐπάνω ἀπὸ τὸ πτώμα.
— Λοιπόν», εἶπεν ὁ ὕψιλόσωμος ἄνδρας. «Μάρφ, κράτησε σημειώσεις. Εἶπατε ἀπ' ἔξω, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο γαμβρός σας. Τὸ ὄνομά του;
— Ἰωσήφ Οὐίλσον.
Ἡ ζαλισμένη ἔκφρασις εἶχε φύγει ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Μπίλλ. Τὸ πηροῦν εἶχε προσαθῆ πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἀνέφερε μίαν διευθύνσιν κοντὰ εἰς τὸ Πάροχθον Φαίαρμάσουτ τῆς

Φιλαδελφείας.
— Τί ἐζητοῦσαν ἐδῶ;
— Δὲν ξέρω.
— Καὶ σεῖς πῶς ἐμάθατε αὐτὸ, κύριε Κούην;
Ὁ Ἑλλερ ἀφηγήθη τὴν ἱστορίαν τῆς συναντήσεώς του με τὴν νεαρὰν δικηγόρον τοῦ Τρέντον, καὶ προτοῦ τὸν διακρίψῃ κανεῖς διηγήθη ὀλην τὴν ἱστορίαν πὺρ τοῦ εἶχεν εἰπῆ ὁ Μπίλλ περὶ τῆς πρώτης μεταδόσεως του εἰς τὸ ἔργον σπῆσι.
— Παρλοφερομένη γυναῖκα, εἶπεν ὁ Οὐίλσον, ἔ;» ἀπρόφερον ὁ Ντετζόγκ συνοφροῦμένος. «Πιστεύετε ὅτι θὰ ἀνεγνωρίζατε τὴν γυναῖκα πὺρ ἔφυγε με τὴν «Καντιλάκ», Ἄντζελ;
— Τὸ μόνον πὺρ εἶδα ἦσαν τὰ μάτια της, καὶ αὐτὰ ἦσαν παραμορφωμένα ἀπὸ τὸν τρόμον. Θὰ ἀνεγνωρίζα ὅμως ἀσφαλῶς τὸ αυτοκίνητον. Καὶ τὸ περιέγραψε.
— Σε ποῖον ἀνήκει αὐτὸ τὸ εἶσιπιον;
Ὁ Μπίλλ ἐτραύλισε:
— Δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν ἱδέαν. Εἶνε ἡ πρώτη φορά πὺρ ἦλθα ἐδῶ.
— Εἶνε τρύπα τοῦ διαδύλου», ἐμουρμούρισεν ὁ Ντετζόγκ. «Τώρα θυμοῦμαι. Κάποτε ἦτο καταρῦγιον τῶν ἀλητῶν. Τοῦς ἐδιώξαμεν ἀπ' ἐδῶ πρὸ ἐτών. Δὲν ἤξευρα ὅτι ἔμενον ἐδῶ κανεῖς. Ἡ ἔκτασις ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον... Ποῦ εἶνε ἡ ἀδελφὴ σας, Ἄντζελ;
Ὁ Μπίλλ εὐρέθη εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ὁ Ἑλλερ ἔκαυσε νὰ ἀπαντήσῃ:
— Ὁ Μπίλλ ἀδοκίμασε νὰ τὴν πάρῃ εἰς τὸ τηλέφωνον, ἀλλὰ ἐκεῖνη εἶχε ὀγη ἔξω. Τῆς ἔστειλεν ἕνα τηλεγράφημα.
Ὁ Ντετζόγκ ἔκαμε μίαν ψυχρὰν κινήσιν τῆς κεφαλῆς του καὶ ἀπεμακρύνθη. Ὄταν ἐξαναγύρισεν, ἠρώτησε:
— Τί ἐργασίαν ἔκαμεν αὐτὸς ὁ

Οὐίλσον; (Ὁ Μπίλλ τοῦ εἶπεν). Χμ... Ὄλη αὐτὴ ἡ ἱστορία ἀρχίζει νὰ φαίνεται ὀποπτη... Τί συμπέρασμα βγάζετε σεῖς, γιατρέ;
Ὁ ἠλικιωμένος κύριος ἐσηκώθη με κόπον.
— Ἐνα μαχαῖρι ἔχει διαπεράσει τὴν καρδιά. Βαθὺ τραῦμα, κύριε Ντετζόγκ, πολὺ τεχνικὴ δουλειὰ. Εἶνε βαῦμα πῶς τὸ θῦμα δὲν ἐξέπνευσεν ἀκαριαίως.
— Ἰδίως —εἶπεν ὁ Ἑλλερ— ὀταν τὸ μαχαῖρι ἀπεσπάθη ἀπὸ τὸ τραῦμα, ὀλίγον μετὰ τὸ κτύπημα.
Ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς τὸν ἐκύτταξε με διαπεραστικὸν βλέμμα, καὶ ἔπειτα τὸ βλέμμα του ἐστράφη πρὸς τὸν αἱματομένον κοπτήρα, πὺρ ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι.
— Αὐτὸ εἶνε περίεργον. Καὶ τί διάβολο γυρεύει εἰς τὴν αἰχμὴν αὐτὸ τὸ πραγματάκι. Τί εἶνε ἐν πρώτοις αὐτό;
— Ἄν τὸ ἐξετάσετε —εἶπεν ὁ Ἑλλερ— πιστεύω ὅτι θὰ ἀνακαλύψετε ὅτι εἶνε φελλός.
— Φελλός;
— Μάλιστα. Ἀπ' αὐτοῦ πὺρ καρφώνουν συχνὰ εἰς τὰς αἰχμάς τῶν κοπτήρων, ὀταν τοῦς ἀγοράζῃ ὁ πελάτης εἰς τὸ κατάστημα.
— Χμ!... Εἶνε βέβαιον ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἐκτυπήθη με τὸν φελλὸν καρφομένον εἰς τὸ μαχαῖρι. Κάποιος τὸν ἐκάρφωσεν εἰς τὴν αἰχμὴν μετὰ τὸν φόνον. (Ὁ Ντετζόγκ ἐξήτασε τὰ ὀπολείμματα τῶν καμένων σπῆρτων μέσα στὸ τασάκι, με δυσηρεστημένον ὄφρος). Καὶ ἐμουρμούρισεν ἔπειτα τὸν φελλόν. Ἀλλὰ, διάβολε, γιατί;
— Ἡ ἐρώτησις σας εἶνε πολὺ πρόωρος», εἶπεν ὁ Ἑλλερ με ἕνα μειδιάμα. «Πρὸς τὸ παρὸν τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ μὴ ρίξῃ κανεῖς σπῆρτα μέσα εἰς τὸ δωμάτιον. Εἶμαι τῆς ὀρχῆς νὰ ἀφήνγονται τὰ πράγματα ἄ

κινώσας όπως ήσαν, εις τόν τόπον ενός εγκλήματος.

— Δέν καπνίζει κανείς άλλος εκτός από σάς», ειπεν ο Ντετζόγκ με κάποιαν χαίρεκαίαν. «Αλλά ως ανακατασκευάσωμεν τὰ στοιχειά μας. Είπατε, κύριε "Αντζελ, ότι είχατε ραντεβού με τόν γαμβρόν σας εδώ. Πέστε με όλην αυτήν τήν ιστορίαν.

Ο Μπίλλ έμεινε πρός στιγμήν ακίνητος. "Επειτα έβγαλε τó χέρι του μέσα στην τσέπη του και έβγαλεν ένα τσαλακωμένον κίτρινον φάκελλον.

— Δέν ξεύρω πολλά πράγματα», ειπέ με δραχμήν φωνήν. «Ο Τζόου είχε γυρίσει εις τó σπίτι του από ένα ταξίδι του, τήν περασμένην Τετάρτην. "Εφυγε πάλιν σήμερα τó πρωί...

— Πώς τó ξεύρατε αυτό;», ηρώτησεν εξαφνικά ο αστυνομικός διευθυντής, με τὰ μάτια του καρφωμένα επάνω εις τόν φάκελλον.

— Με έπεσεκέφθη εις τó γραφετόν μου τó απόγευμα τής Παρασκευής (χθές) διά νά με ιδή για κάποιον ζήτημα, και μου ειπεν ότι θά έφυγε τó πρωί τής επομένης —δηλαδή σήμερα. "Ετσι τó ξεύρω. (Τὰ μάτια του Μπίλλ έβγαλαν μίαν περίεργον λάμψιν). Κατά τó μεσημέρι σήμερα, έλαθα αυτό τó τηλεγράφημα εις τó γραφετόν μου. Διαβάσατε το και θά ξεύρατε όσα ξεύρω και εγώ επί τής απαισίας αυτής ιστορίας.

Ο Ντετζόγκ επήρε τόν φάκελλον και έβγαλεν από μέσα ένα τηλεγράφημα. Ο "Ελλερ τó εδιάβασεν επάνω από τόν ώμον του μεγαλοσώμου αστυνόμου:

«Ανάγκη συναντηθώμεν απόψε άφευκτως στόπ. Παρακαλώ κράτησε μυστικόν από όλους, υπόθεσις σπουδαιότητας δι' έμέ. στόπ. Θα εύρισκωμαι εις ένα παλαιό σπίτι, εις τήν δχθην του Ντηλαουαίρ, τρία μίλια νοτίως του Τρέντον, επί τής όδου Λάμπερτον, μερικώς εκατοντάδας μέτρων νοτίως Παροχθίου Τέρματος στόπ. Είνε τó μόνο μικρό σπίτι εις περιοχήν, αδύνατον κάμης λάθος στόπ. "Εχει έμπρός ήμικυκλικήν πάροδον και παρόχθιον υπόστεγον σπιθον στόπ. Σε περιμένω εκεί έννέα μ. μ. ακριβώς στόπ. "Ανάγκη επείγουσα στόπ. Εύρίσκομαι μεγάλην ανηχανίαν και χρειάζομαι συμβουλήν μου στόπ. "Εννέα μ.μ. απόψε έλθης ιταραιτήτως. Τ ζ ο υ».

— Πικράζονο», έψιθύρισεν ο Ντετζόγκ. «Εστάλη από τó Μανχάτταν. Ήξεθατε ότι θά επήγαιεν εις τήν

Νέαν Υόρκην, "Αντζελ, εις τó τελευταίον έμπορικόν του ταξίδι;

— Δέν ήξεύρω», ειπεν ο Μπίλλ λακωνικώς, με τὰ μάτια του καρφωμένα επί του πτώματος.

— Γιατί πράγμα ήθελε νά σας μιλήσῃ;

— Δέν ξεύρω, σάς ειπα. "Αλλά δέν ήτο αυτή ή τελευταία του εידοποίησις. Μοῦ ετηλεφώνησεν από τήν Νέαν Υόρκην εις τās δύομισή σήμερα τó απόγευμα, εις τó γραφετόν μου.

— Και τί σας ειπέ;

Ο Μπίλλ απήγησε με άργον τόνον:

— Δέν μπορούσα νά καταλάβω ποῦ ήθελε νά καταλήξῃ. "Εφαινετο πολύ λυπημένος και ανήσυχος. "Ηθελε νά δεσποιωθῃ, όπως μου ειπεν, αν είχα λάθει τó τηλεγράφημά του και αν θά έρχόμουν εδώ. Μοῦ επανέλαθεν ότι τó πράγμα ήτο σπουδαιότατον δι' αυτόν, και, φυσικά, εγώ του ειπα ότι θά έρχόμουν ώρισμένως. "Όταν τόν ηρώτησα, για τó σπίτι... (Ο Μπίλλ έξυσε τó μέτωπόν του) μου ειπεν ότι αυτό ήτο ένα μέρος του μυστικόν του, ότι κανείς από τούς γνωστούς του δέν ήξευρε τήν ύπαρξιν του σπιτιού αυτού, και ότι αυτό ήτο τó καλλίτερον μέρος για τήν συνουμίαν μας, διά λόγους τούς οποίους δέν ήμπορούσε νά μου ειπῃ άμείπως. "Εφαινετο ολοένα περισσότερο ταραγμένος και σχεδόν ασυνάρτητος. Δέν τόν έπίσα, και τέλος αυτός έκρέμασε τó άκουστικόν.

— Δέν τó ήξευρε κανείς», έψιθύρισεν ο "Ελλερ. «Όυτε ή Λούση, Μπίλλ;

— "Ετσι μου ειπεν εκείνος.

— Χμ, ασφαλώς θά ήτο κάτι σπουδαίον —ειπεν ο Ντετζόγκ —διότι κάποιος έφρόντισε νά κλείσῃ τó στόμα του διά παντός, προτού μπορέσῃ νά τó έκστομίσῃ. Και αυτό δείχνει ότι δέν έλεγε τήν αλήθειαν. Κάποιος άλλος ήξευρε τó σπίτι αυτό εκτός από τόν ίδιον.

— Τό ήξευρα εγώ», ειπεν ο Μπίλλ, με ψυχραιμίαν. «Τό έμαθα όταν έλαθα τó τηλεγράφημα. Είς αυτό θέλατε νά καταλήξετε;

— Μν, όχι, Μπίλλ», ειπεν ο "Ελλερ. Φυσικά, εσῶ εξαίρεται. "Αλλά ειπατε ότι ο Ούίλσον σε έπεσεκέφθη στο γραφετόν σου εις τήν Φιλαδέλφειαν χθές. Είχε καμμίαν σοβαράν υπόθεσιν;

— "Ισως ναι, ίσως όχι. "Αφήκεν ένα χονδρόν φάκελλον διά νά τόν φυλάξω.

—Τί περιέχει ο φάκελλος αυτός;», ηρώτησεν εξαφνικά ο Ντετζόγκ.

— Δέν ξεύρω. Είνε σφραγισμένος και δέν μου ειπέ τίποτε ο ίδιος για τó περιεχόμενόν του.

— Δέν σας ειπέ ουτε τίποτε άλλο, σχετικώς;

— Μόνον ότι έπρεπε νά τόν φυλάξω προσωπικώς.

— Ποῦ είνε τώρα;

— Είς τó χρηματοκιβώτιόν μου —ειπεν ο Μπίλλ συνωφρωμένος— και εκεί θά μείνῃ.

Ο Ντετζόγκ έμυρμούρισε τότε:

— Χμ! Είχα ξεχάσει: ότι είσθε δικηγόρος. Πολύ καλῶ, κύριε "Αντζελ, θά μιλήσωμε γι' αυτό. Γιατρέ, υπάρχει τρόπος νά μου πῆτε ακριβώς ποτε έμαχαιρώθη ο άνθρωπος αυτός; Ξεύρομεν ότι απέθανεν εις τās έννέα και δέκα. "Αλλά ποτε έκτυπήθη με τó μαχαίρι;

Ο Ιατροδικαστής εκούνησε τó κεφάλι του.

— Δέν θά ήμπορούσα νά τó ειπῶ ακριβώς. "Ασφαλώς όχι πρό πολλής ώρας. Φαίνεται ότι τó θύμα έμεινε προσκολλημένον εις τήν ζωήν, με μεγάλην επιμονήν. Θα ήμπορούσα νά ειπῶ κατ' εικασίαν: εις τās έκτώμισήν επί παραδείγματι. "Αλλά μή τó πάρατε ως βέβαιον. Νά στείλω διά τó φορετόν;

— Ναι», ειπεν ο Ντετζόγκ και έπειτα άμέσως: «Όχι, καλλίτερα νά τόν κρατήσωμεν εδώ λίγο ακόμη. Θα καλέσω μόνος μου τó φορετόν, όταν θά τó χρειασθῶ. Μπορείτε νά πηγαίνετε, γιατρέ. Μπορείτε νά κάμειτε τήν νεκροψίαν αύριον τó πρωί. Είσθε βέβαιος ότι ο θάνατος επήλθεν από τó μαχαίρι;

— Θετικώτατα. "Αλλά, αν ύπάρχη και τίποτε άλλο, θά τó βρω.

— Γιατρέ», ειπεν ο "Ελλερ άργά. Μήπως εύρήκατε εις τὰ χέρια του νεκρού ή άλλου, τίποτε εγκυώματα; Ο ήλικιωμένος κύριος τόν εκύταζε με διεσταλμένα μάτια:

— "Εγκυώματα; "Εγκυώματα; "Ασφαλώς όχι!

— Θα θυμηθῆτε νά προσέξτε ιδιαιτέρως δι' εγκυώματα, όταν θά κάμειτε τήν νεκροψίαν; "Ιδίως εις τὰ χέρια...

— Πολύ καλῶ.

Και με ένα στεναγμόν ανακουφίσεως ο Ιατροδικαστής εδγῆκεν έξω. Τό στόμα του Ντετζόγκ είχεν ανοιχθή, έτοιμαζόμενον νά διατυπώσῃ μίαν ερώτησιν, όταν ένας χονδρός αστυνομικός, με μίαν παλαιάν ούλην

εις τὰ χείλη, τόν επλησίασε και ηρώτησε νά του ήμιλή. Ο Μπίλλ ηρώτησε τότε νά περιφέρεται ακρόπως εις τó δωμάτιον. Τέλος ο αστυνομικός απέμακρύνθη.

— "Αφθονα δακτυλικά αποτυπώματα παντού, λέγει ο άνθρωπος μου», έπρόφερεν ο Ντετζόγκ. «Αλλά τὰ περισσότερα φαίνονται ότι προέρχονται από τόν ίδιον τόν Ούίλσον... Μν τί κάνετε επάνω στο χαλί, κύριε Κουήν; Φαίνεσθε σαν βάρταχοι...

Ο "Ελλερ ετηκώθη από τήν γονατιστήν θέσιν του. Κατά τὰ τελευταία λεπτά τής ώρας εκινείτο έρπων μέσα εις τó δωμάτιον και εζήταζε λεπτομερως τήν επιφάνειαν του χαλιού, σαν νά εζήτατο απ' αυτό ή ζωή του. Ο Μπίλλ έπέκκετο δίπλα εις τήν κυρίον θύραν, με μίαν περίεργην λάμψιν εις τὰ μάτια του.

— Ω, μεταμορφώνομαι πάλιν εις ζώον, ποτε-ποτε», ειπεν ο "Ελλερ μειδίων. «Αυτό κάνει καλό εις τó σώμα. "Αλήθεια όμως εξαίρετικά καθαρό φαίνεται αυτό χαλί, Ντετζόγκ.

Δέν έχει ουτε ίχνος λάσπης ή άλλο τίποτε.

Ο Ντετζόγκ τόν εκύταζε κατάπληκτος. Ο "Ελλερ έρρούφηξεν άτάραχος τήν πίπαν του και έπροχώρησε πρός τήν ξυλίτην ντουλάπαν του τοίχου. Με τήν άκρη του ματιού του παρακολούθει τόν φίλον του που έστέκετο κοντά στην πόρτα.

Ο Μπίλλ εκύταζε κάτω εις τὰ πόδια του εξαφνικά, εκάμην ένα μορφασμόν και έσκυψε διά νά δέσῃ τάχα τó κορμόν του άριστερού παπουτσιού του. "Εγχειάσθη μερικά λεπτά διά νά τó δέσῃ καλά. "Όταν εσηκώθη πάλιν ορθίος, τó πρόσωπόν του ήτο κοκκινισμένο από τήν προσπάθειαν, και τó δεξι χέρι του ήτο γωμένο μέσα εις τήν τσέπη του. Ο "Ελλερ άνεστέναξεν. "Εβεβαίωθη, όταν έρριψεν ένα βλέμμα πρός τούς άλλους, ότι κανείς των δέν είχεν ιδῆ τόν Μπίλλ νά παίρνῃ κάτι από τó μόνον κομμάτι του χαλιού, τó όποιον δέν είχεν προσέξαι: νά έρευνήσῃ ο ίδιος.

Ο Ντετζόγκ εδγῆκεν από τó δω-

μάτιον και ηκούσθη δίδων διαταγὰς μεγαλοσώμως, από τόν ξυλίτινον έξώστην.

Ο Μπίλλ έπεσεν εις μίαν καρέκλαν και εστήριξε τόν άγκώνα του εις τó γόνατόν του, κυττάζων κάτω πρός τόν νεκρόν με τήν περιεργότεραν έκφρασιν μιῶς αγωνιώδους άπορίας.

— Αυτός ο εξαίρετικός γαιέρός σου, με κάμνει νά τὰ γάνω ολοένα περισσότερον», έμυρμούρισεν ο "Ελλερ, καθώς έστέκετο έμπρός από τήν ντουλάπαν.

— Πώς;

— Νά τώρα αυτά τὰ ρούχα. Ποῦ αγοράζε συνήθως ο Ούίλσον τὰ ρούχα του;

— Ως επί τó πλείστον εις τās διαλύσεις των μεγάλων καταστημάτων που έπωλοῦσαν φτηνά τὰ είδη των.

(Η συνέχεια εις τó προσεχές)

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Τό δικηγορικόν γραφετόν του κ. ΣΠΥΡΟΥ Γ. ΜΕΝΕΓΑ, μεταφέρθη εις τήν όδον Μαυρομυχάλη αριθ. 5α.

“ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ,, Α.Ε.

Ειδοδοίησις

Ειδοδοιοῦνται διά τελευταίαν φοράν οί συνδρομηταί των έργων:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΣ 3 ΤΟΜΟΥΣ

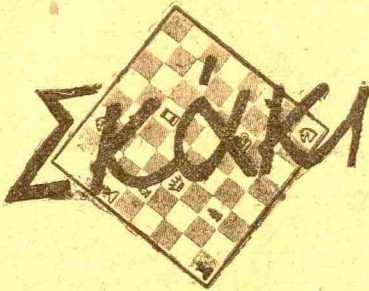
Ο ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΙΣ 2 ΤΟΜΟΥΣ

έκ των όποιων οί πλείστοι έχουσι πρό καιροῦ ήδη έξοφλήσει τās ύποχρεώσις των, όπως παραλάβουν τὰ μη εισέτι παραληφθέντα και εις αυτούς άνήκοντα έργα, κοθόσον ουδεμία νέα παράτασις θέλει δοθῆ πλέον διά τὰ μη παραληφθόμενα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ αρ. 6

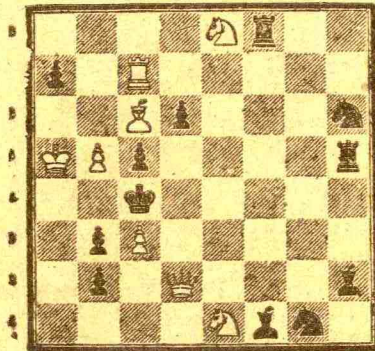
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

*Αρ. 2.

Υπό Albin Greiner

Μ α ρ α

Λ ε υ κ ά

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κáμουν μὰτ εἰς δύο κινήσεις.

Τὰ δὴμάτα ἐκείνων, ὅτινες ἤθελον ἀποστείλει τὴν ὀρθὴν λύσιν μέχρι μεσημέριος τῆς προσεχούς Παρασκευῆς, δὲ δημοσιεύσωμεν τὴν Κυριακὴν μετὰ τῆς λύσεως. Αἱ λύσεις δέον νὰ ἀπευθύνωνται ἐν «Ἐστία», «Σκάκι».

ΛΥΣΙΣ ΑΡ. 1.

1. ΗΚ1 - δ1!

*Ἀπειλή 2. Γζ6 - 7+μάτ.

1. Α65 - δ3 2. Β62 - δ2 μάτ.

1. Γγ1 - δ3 2. Β62 - ε2 μάτ.

1. Α65 - γ6 2' Β62 - β8 μάτ.

* Πα6 - γ6 2. Γζ8 - δ7 μάτ.

*Ἡ διεθνὴς Ὀλυμπιάς τοῦ Ζακρυίου ἐν Μονάχῳ ἀτελείωσεν μὲ ἓνα παιχνίδι, ποὺ ἐπαίχθη εἰς τὴν «Ὀκτώμηνος» μὲ ζωτανούς ἀνθρώπους καὶ ἄλογα (Ἡ «Ἐστία» ἐδημοσίευσε καὶ τὴν σχετικὴν εἰκόνα). Τὴν ἐνδιαφέρουσαν αὐτὴν παρτίδα δημοσιεύωμεν κατωτέρω:

Λ ε υ κ ά Μ α ρ α

1. γ2 - γ4	γ7 - γ5
2. Γγ1 - γ3	γ7 - γ6
3. Ιδ1 - γ3	Αζ8 - γ7
4. δ2 - δ4	γ5 × δ4
5. Ιζ3 × δ4	Ιε8 - γ6
6. ε2 - ε3	Γγ6 × δ4
7. ε3 × δ4	Βδ8 - β6
8. γ4 - γ5	Ββ6 - β4
9. Αγ1 - ε3	Ββ4 × β2
10. Γγ3 - δ5	Ρε8 - δ8;
11. Αζ1 - γ4	ε7 - ε6
12. Ηα1 - β1	Ββ2 - α3
13. Αε3 - γ1!	Βα3 - α5+
14. Αγ1 - δ2	Βα5 - α3
15. Αδ2 - β4	καὶ τὰ

Λευκὰ ἐγκατέλειπον τὴν παρτίδα.

*Ὁριζοντίως

1. Νῆρος τῆς Ἑλλάδος.
2. Πολεμικὸν εἶδος.—Ἀσιατικὸν Κράτος.
3. Μυθολογικὸν ὄν (εἰς τὴν δημοτικὴν).
4. Παίξεται ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν.—Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης.
5. Ἀντονομία (γεν. θηλ.).—Πόλις τῆς Ἀλγερίας.
6. Μέρος τοῦ ἡμερολογίου (πληθ.).
7. Περιέχεται εἰς τὴν Βίβλον (πληθ.).
8. Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν: κάδος — Θεός.
9. Βιβλικὸν πρόσωπον.—Γράμμα τοῦ ἀλφάβητου.
10. Μέρος τοῦ πλοίου.—Ἀνάπτυται.

Καθέτως:

1. Ἀρχαῖος Ἑλληγ βασιλεὺς.—Στρατιωτικὸν παράγγελμα.
2. Ποταμὸς τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου.—Στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωγν.

Η

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. 5 ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Μ	Α	Ρ	Ν	Η	Ξ		Φ	Ι	
Η		Ο		Ρ	Ω	Ξ	Ι	Ξ	
		Ο	Υ		Α	Μ	Υ	Λ	Α
Α	Κ	Ρ	Α		Α	Ν	Ω		
Ε	Ν		Ι	Γ				Ο	
Τ	Η	Ξ		Η	Ρ	Ω	Ι	Ξ	
Ι	Ρ	Α	Ν		Α	Ξ		Α	
Ο	Α		Υ	Γ		Η	Ξ		
Ξ	Ι	Ω	Ν		Χ	Ε	Ω		

3. Δοχεῖον.—Ἄρθρον.
4. Δοχεῖον χρησιμοποιούμενον κυρίως ἐπὶ τῶν χωρικῶν.
5. Ἀντονομία.—Θεά.
6. Ἀρχαῖος ποιητής.
7. Ἀντονομία (γεν.).—Συνεκρατῆς τὸν Ἡρακλῆ.
8. Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς.
9. Ἄθος (πληθ.).—Σύνδεσμος.—Μουσικὴ Βυζαντινὴ νότα.
10. Ἰουδαῖος προφήτης.—δραματικὸν ζῆλον.

M. A. T.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σ. Δικηγόρον.—Τὸ σταυρόλεξόν σαξ εἶχε μερικὰ λάθη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον εἶνε ὅτι ὑπάρχουν τρία γράμματα κατὰ σειρὰν χωρὶς ν' ἀποτελοῦν λέξιν. Τοῦτο ἐπιτρέπεται μόνον διὰ δύο γράμματα καὶ διὰ δύο φορές τὸ πολὺ εἰς ἓνα σταυρόλεξον.

Η ΡΥΘΜΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

*Ἡ κ. Πολυξένη Ματέυ — Ρουσοπούλου ἐπανήλθεν ἐκ Βερολίνου, ὅπου, ὑποβληθεῖσα εἰς τὰς ἐξετάσεις τῆς «Κρατικῆς Ἐνώσεως Γυμναστών», ἔλαβεν ὡς πρώτη Ἑλληνίς δῖπλωμα τῆς νέας «Γερμανικῆς Σχολῆς Γυμναστικῆς καὶ Ρυθμικῆς». Ἡ κ. Ματέυ, ἣ ὅποια εἶνε καὶ διπλωματούχος τοῦ πιάνου τοῦ Ὀδείου Λειψίας, ἀντιπροσωπεύει ὅστω τὰς νεωτάτας τάσεις μιᾶς σωματικῆς καὶ γενικῆς μουσικῆς ἀγωγῆς μέσω τοῦ ρυθμοῦ.